

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő המיסד והעורך הראשון: ד"ר א. מרטון ז"ל

3.50 SEKEL (השקל החדש) 12 OLDAL TEL-AVIV, 1981. JANUÁR 16., PENTEK 9885. sz.

A gazdasági kabinet tárgyalja az El Al-válságot

A HISZTADRUT: „NEM TÜRJÜK, HOGY EGY OLDALU HATÁROZATTAL FELMONDJANAK ÜZEMI BIZOTTSÁGI TAGOKNAK

Tegnap este Luddon, az Avia hotel különtermében összeült az El Al nemzeti légitársaság igazgatótanácsa és arról tárgyalt, van-e kiút a válságból vagy javasolni fogja a kormányzatnak a vállalat felszámolását.

Avrahám (Buma) Sávit, az igazgatótanács elnöke csak annyit mondott az újságíróknak, hogy

a vállalat felszámolása az egyik lehetőség,

de más elképzelések realizálására is sor kerülhet.

Begin miniszterelnök, aki ideiglenesen a pénzügyminiszter tisztségét is betölti, mivel Hurwitz lemondott, tegnap reggel utasította Pát kereskedelem- és iparügyi minisztert, hogy

az esti órákban hívja össze a gazdasági kabinet tagjait

és tárgyalják meg az El Al válsággal összefüggő problémákat.

Az El Al igazgatótanácsának határozata még tegnap este a gazdasági kabinet elé került, de lapzártáig nem tettek közzé a határozatot, amely meghatározza a nemzeti légitársaság jövőjét.

Az ország 13 legnagyobb vállalata üzemi bizottságainak vezető tagjai tegnap tanácskoztak a Hisztadrut központjában, és

egybehangzó tiltakozásukat fejezték ki

az El Al üzemi bizottsági tagjainak sérelme — az egyoldalú felmondás — láttán.

Jeruchám Mesel, a Hisztadrut főtitkára kijelentette az ülés után:

— Nem tűrhetjük, hogy egyoldalú határozattal felmondjanak

bármelyik üzemi bizottság tagjainak. Az El Al sem kivétel...

Az üzemi bizottsági tagok, akik az ipari termelés valamennyi szektorát képviselik, tegnap elhatározták, hogy ha Buma Sávit, illetve az El Al igazgatótanácsa nem vonja vissza a felmondást,

tiltakozó sztrájk lesz ország-szerte.

Megfigyelők szerint, vagy felszámolják az El Al nemzeti légitársaság vállalatot, vagy — ez a minimum — olyan drasztikus intézkedésekre kerül sor, amelyek biztosítékot jelentenek majd az El Al üzemeltetésére, az utóbbi napok válságának esetleges megismétlődése nélkül.

Dr. Burg az idő előtti választások mellett

Dr. Jozsef Burg belügyminiszter, a Vallásos Nemzeti Párt vezetője tegnap este pártja vezetői ülésén

az idő előtti választások mellett foglalt állást.

Néhány órával előbb a Bar Ilan egyetem diákjai előtt már bejelentette ezt a szándékát és beszédeben bírálta a kormányt, amelyben vezető szerepe volt.

A kormány vasárnapi ülésén napirendre kerül a Kneszet feloszlatásáról intézkedő törvényjavaslat kérdése, s minden valószínűség szerint Begin miniszterelnök lesz annak kezdeményezője.

Begin azt akarja, hogy

május végén, vagy június elején

legyenek választások.

— A belügyminiszteriumnak 4 hónapig tartó előkészületekre van szüksége a választók megszervezéséhez és lebonyolításához — mondotta dr. Burg.

Simon Peresz Kneszet-képviselő, a Munkapárt elnöke tegnap este, pártja vezetőségi ülésén a következőket mondotta:

— A mi szempontunkból mindegy, hogy áprilisban, májusban, vagy júniusban lesznek-e a választások.

Az ország szemponjából nem mindegy.

Az ország érdeke, hogy a legrövidebb időn belül legyenek választások.

IVCÁN FŐKAPITÁNY:

«Az Ábu Rábijá-ügynél bonyolultabb nyomozás még nem volt»

Arje Ivcán tábornok, a rendőrfőkapitánya tegnap nyilatkozott az Ábu Rábijá sejk, Kneszet-képviselő meggyilkolása ügyében folyó nyomozásról:

— Kijelentem, hogy az izraeli rendőrség fennállása óta még nem folytattunk nyomozást ilyen bonyolult és kényes ügyben.

Egy kérdésre válaszolva azt is elmondta a főkapitány, hogy a nyomozás az ország egész területén folyik.

A rendőrség mint jelentettük, a feladat jellegéhez és arányaihoz mérten a legtapasztaltabb nyomozóiból szervezett bizottságot, amely a főkapitány szintjén

irányítja a vizsgálatot. Ivcán főkapitány minden fázisról közvetlenül szerez tudomást és valójában részt vesz az egyes információk kiértékelésében.

Minden héten új könyvek, lemezek, kazetták érkeznek!

A TEL-AVIVI

HADASH
KÖNYVTÁR

külföldi olvasóinak is pontosan, gyorsan szállít!

Nesz Ciona u. 4, tel. 659-684

SZEZONVÉGI KIÁRUSÍTÁS 81.1.18-TÓL

„MODEL POPOVICI”

NŐI KOSZTUM, KABÁT ÉS BLEZER ELŐÁLLÍTÓVAL

ENGEDMÉNYEK 40%-IG!!!

T.A., Allenby 53 (I. em.), tel. 284779, d.e. 9-13 és 15.30-18

A STATISZTIKAI HIVATAL JELENTI:

Decemberben 6 százalékkal emelkedett az index

A Statisztikai Hivatal tegnap — mint minden hónap 15-én — jelentette az elmúlt hónap indexemelkedésének arányát, amely decemberben 6 százalékkal volt.

A jelentés rámutat, hogy a piac valamennyi területén emelkedtek az árak, de elsősorban az élelmiszer és a háztartási cikkek lettek drágábbak.

Az elmúlt év folyamán 133.9 százalékkal emelkedett a drágasági index.

gyenek. A miniszter helyette ezzel szemben csak képviselő lehet.

A Chérut, a miniszterelnök pártja — és állítólag a kormány fő is — azt akarja, hogy Joram Áridor kerüljön a pénzügyi tárca élére. Mint ismeretes, Áridor csak néhány napja ül a kormány

asztalánál, mint annak teljes jogú tagja — távközlésügyi miniszter —, miután három és fél évig miniszterhelyettes volt és a miniszterelnökségen dolgozott.

Valószínűleg a vasárnapi minisztertanácsnapirendre kerül, hogy ki legyen a pénzügyminiszter.

Carter három eredménye

Az amerikai sajtó az utóbbi napokban a Carter-korszak eredményeit, illetve kudarcait elemzi, mivel négy nap múlva Reagan, a megválasztott elnök leteszi a hivatali esküt, s új adminisztráció kerül a régi helyébe.

A New York Times tegnap vezércikket szentelt a kérdésnek, és áttekintése lényege, hogy Carter valójában három olyan eredményt ért el, amelyet feljegyez majd a történelem.

Mindenekelőtt az a nagy eredménye, hogy a négy évig tartó kadenciája alatt Amerika nem keveredett újabb háborúba és egyetlen amerikai katona sem esett el.

Második helyen a Panama-csatorna jövőjével kapcsolatos egyezmény, illetve az USA és Panama közötti paktum előkészítése és tető alá hozása szerepel, és végül, harmadik helyen a camp-davidi béke, amely — a New York Times cikkírójának véleménye szerint — egyéni értelemben Carter legnagyobb sikere volt, tehát az első hely is megilletné ebben a felsorolásban.

A cikk hangvételéből az a vélemény következik, hogy a New York Times nem tartja teljesen eredménytelennek Carter elnöki működésének négy esztendejét, mint nagyon sok más amerikai sajtóorgánus, és még a hibáira is talál itt-ott mentséget.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy drága, szeretett feleségem, anyám, testvérünk

WALTER LAZÁRNÉ

(szül. GERSCH LUJZA NELLI)

Marosnemege—Marosvásárhely—Naszód—Árad
1981 január 14-én, szerdán elhunyt. Azznap csendben eltemettük.

Gyászolják:
férje Walter Lázár, fia Ávrám (Dudi),
menye Ráchel és két unokája,
öccsei: Gersch Michael és családja,
Gersch Jicchák és családja
és huga, Sáróná Sálom

A dollár: 8.10 sekel

Tegnap ismét drágább lett a dollár, amelyet a bankok 8.10 sekelért adtak el.

A pruták felvonulása

Az Ilán szervezet az idén február 16-ikán rendez meg „A pruták felvonulása” hagyományos akciót, amelynek célja, hogy növelje az emberbaráti szervezet anyagi alapját.

Mint ismeretes, az Ilán a béna gyerekek megsegítésével foglalkozik.

LECH WALESZA
A PAPANÁL

Lech Walesza, a lengyelországi Szolidaritás szabad szakszervezet vezetője, aki az olasz szakszervezeti központ elnökségének meghívására Rómában tartózkodik, tegnap a pápa vendége volt

IDŐJÁRÁS

Felhős idő, helyi esők ország-szerte. Szombaton is számíthatunk esőre.

MÉLY FÁJDALOMMAL TUDATJUK DRAGA ÉDESANYÁNK ÉS NAGYANYÁNK

BERTA SIMONI

ELHUNYTAT.

TEMETÉSE MA, PÉNTEKEN 1981 JANUÁR 16-ÁN DELI 12 ÓRAKOR A CHOLONI TEMETŐBEN.

AUTÓBUSZ INDUL DÉLELŐTT 11.15 ÓRAKOR A TEL-AVIVI HEJCHAL HATARBUTTÓL.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

VAN MÁS DOLGUNK IS

Irta: BARKAY ZEEV

Megvallom: bizonyos vonatkozásban csodálom a vallásügyi minisztert. Ezt a kitartást, ezt a szívósságot, ezt az akrobatikai készséget! Minden erővel és eszéssel húzni az időt; minél messzebbre tolni a törvényes felelősségrevonás idejét — hátha közben történik valami? Mi? Ezt nehéz kitalálni. Talán eljön a Mesiás, aki különös gondot fordít a bajba jutott vallásügyi miniszterekre. Mit lehet tudni?

A vallásügyi miniszter, többek között, „politikai koholmányra” panaszkodik. Ha koholmány — azért van bíróság, hogy kiderítse (minél előbb). Diszkrimináció? De hiszen, ha közönséges földi halandóról lett volna szó, az ügy egész más képet kapott volna. Mindenekelőtt, nem nagyon kérdezték volna, hogy hajlandó-e vallomást tenni a rendőrségen és milyen feltételek mellett. Aztán nem lett volna szükség a körülményes procedúrára a mentelmi jog felfüggesztésével kapcsolatban, amikor a Házbizottság, a maga részéről, maximális

módon elhúzza az ügyet, talán nem szándékosan, de azzal, hogy maga is mintegy bírósági tárgyalást tartott.

S miután már megtörtént a döntés a mentelmi jog felfüggesztéséről, a miniszter még nem adta fel a harcot: azzal állt elő, hogy noha biztos benne, hogy igaz kiderül a bíróságon s nem vonja kétségbe a bíróság pártatlanságát, mégis kételyei vannak aziránt, hogy „a körülötte kialakult légkörben és választási évben korrekt módon lefolytatható-e a vele kapcsolatos bírósági eljárás”, azaz, az a kívánsága — neki és védőinek — hogy a pert halasszák a választások utánra.

Nehéz követni ezt a logikai bakugrást. Mert ebből az derül ki, hogy biztos ugyan, hogy igaz kiderül a bíróságon, — csak éppen nem sürgős neki. Ráér, sőt, kívánatos, a választások után, habár még nem ismeretes, hogy mikor lesznek azok. S bi-

zik ugyan a bíróság pártatlanságában — csak éppen attól tart, hogy a közhangulat befolyásolja. Mert különben mivel magyarázható ez a kivánság? Dehát egy miniszternek ezt is szabad. Más közönséges halandót esetleg felelősségre vonnának a bíróság megsértéséért.

Ennyit a „diszkriminációról.”

Ami pedig a „politikai koholmányt” illeti: közönséges korrupciós ügy a vád. Ki kever bele politikát? Maga a vallásügyi miniszter, azzal, hogy az igazságszolgáltatási eljárást kapcsolatba hozza a politikával, azaz a választásokkal. Mint ahogy a közhangulatot is maga a miniszter teremti — viselkedésével. Kár, hogy ezt nem képes megérteni. Sokszor hangoztatott demokratikus alapelv, hogy amíg valakit nem nyilvánít bűnösnek bíróság, addig ártatlannak te-

kintendő — semmi helye előtételeknek. Nehéz azonban szabadulni attól a kényelmetlen érzéstől, amely elfogja az embert, ha látja, hogy milyen mesterkedések, erőfeszítések történnek arra, hogy elkerüljék, vagy legalábbis minél messzebbre tolják a törvényes felelősségrevonás időpontját.

Semmi tárgyilagosságot sincs arra, hogy a vallásügyi miniszter perét a választások utánra halasszák. A józan ész, az elemi igazságérzet és a társadalmi hívgiégia egyaránt megköveteli, hogy mielőbb zárjuk le már ezt az ügyet. Van épp elég más dolgunk is.

MAZOCHEZMUS, VAGY ÖNFELÁLDOZÁS?

Hurwitz elment tehát s e sorok írásakor itt állunk pénzügymin-

iszter nélkül. Nehéz helyzet! Pillanatnyilag a miniszterelnök látja el a pénzügyminiszteri teendőket — de hát ez nem az igazi.

Nekünk pedig igazi pénzügyminiszter kell, akit szívet és lélekkel, teljes nemzeti konszenzus alapján lehet szidni a hét minden napján, de főleg a péntek esti társas összejöveteleken, korra, nemre, társadalmi osztályra pártállásra való tekintet nélkül.

Ahogy visszaemlékszem ugyan is, ez volt minden pénzügyminiszter sorsa, lett legyen az Eskol, Szápir, Rabinovics vagy „lehávidil” — Ehrlich és Hurwitz.

Pénzügyminiszter!

Ő az, aki kiveti és behajtja az adókat. Ő az, aki megszorítja a költségvetést. Ő az, aki állandóan jobb termelésre és kevesebb fogyasztásra szólít minket. Ő az, aki életünkön csökkentést követeli: „Behúzni a nadrágszíjat!” Ő az, aki állandóan komor színekkel esetleg súlyos gazdasági jövőnköt. Szápir mondotta például 1973-ban, hogy „még unokáink is nyögni fogják a jom kipurai háború anyagi terhét.” S a pénzügyminiszter az, aki évek óta kétségbeesett küzdelmet folytat az inflációval, szembe kerülve hol a kormánnyal, hol a Hisztadruttal, hol mindkettővel.

Valamelyikük megállapította magáról, hogy ő az ország legbecsméreltebb embere „háis háismumác bejotér bándiná.” Ez

azonban valójában vonatkozik minden pénzügyminiszterre hazánkban.

Na már most: ha így áll a helyzet, az ember úgy gondolná, hogy kötéllal kell jelöltet fogni erre a posztra. Ki akar lenni „háis háismumác bejotér bándiná”?

Bármilyen hihetetlenül is hangzik, de így van — többen is! Nem csak, hogy nem kell kötéllal fogni őket, de késhegyre menő küzdelmet folytatnak Hurwitz örökéért.

Joram Aridor most lett távközlési miniszter, de neki — és pártjának — a pénzügyi tárca kell. Gideon Patt Kereskedelem-, ipar- és turisztikaiügyi miniszter, ám ezek a csendes kis tárcák nem elégítik ki őt és a liberálisokat.

Semmi kétségünk sem lehet az iránt, hogy a jelöltek — a már meglévők s akik esetleg még jelentkezni fognak — pontosan tudják, hogy mit jelent pénzügyminiszternek lenni Izraelben. S mégis, nem csak hogy vállalják, de hajlandók öre menni érte.

Mi ez? Mazochizmus? Elvezetnek felénk abban, hogy mindenki őket szapulja?

Vagy önfeláldozás? Hogy ne fosszák meg Cion népét attól az élvezettől „amit a „hásmác” jelent?”

Jó, jó, tudjuk: valakinek csak kell pénzügyminiszternek lenni. Mondjuk, nemzeti kötelességből. De, hogy a nyakukat törjék érte? Kutya legyen, ha értem.

A BANK DISCOUNT LERÖVIDÍTETT ÚTIRÁNYA 1981 TÉLRE

**BEFEKTETÉS 3 ÉVRE (... ÉS TÖBBRE),
4 ÉV HEYETT A „JITÁRON RAV-TACHLITI”
ÉS A „JITÁRON NÖURIM” TERVEKBE.**

**FENNALL A LEHETŐSÉGE A JÖVŐBEN A TAKARÉKOSSÁGI
IDŐTARTAM MEGHOSSZABBÍTÁSÁRA 4, 5, 6, VAGY 7 ÉVRE,
AZ ÖSSZES JUTTATÁSOKKAL: 3 SZÁZALÉK RÖGZITETT KAMAT,
TELJES RÖGZITÉS AZ ALAPHOZ ÉS A KAMATHOZ, VALAMINT ADÓMENTESSÉG**

DISCOUNT BANK

JO MIVELUNK DOLGOZNI
AZ ÉREM EMBERI OLDALA

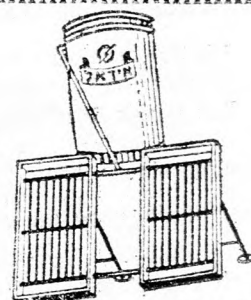
DAHAF

UJ
FELVÁGOTTÁRU GYÁR NYILT

SOLSKI ÉS ROSS
RECHOV BEN-ÁTÁR 37, TEL-AVIV

Felvágott- és húsáru árusítóhelye, gyári áron.

Bejárat Rechov Száláme, Ben-Átár sarok,
vagy Kibuc Gálujot 45, a Peled-ház passzázsánál,
Binján Merkázim, a benzinkúttal szemben.

«IDEÁL» B.M.,

Nap- és villanyboiler
Alapítva 1958

Mindenféle nap- és villanyboiler
munka, javítás és csere.

CHOLON, RECHOV HÁBANÁJ 22 • Ezor Hátászejjé,
telefon: 800464 — 807324

NŐI RUHAGYÁR

SZEZONVÉGI KIÁRUSÍTÁS

ENGEDMÉNYEK: **20% - 50%**

Bluzok, ruhák, 2-részesek, szoknyák

és nadrágok kis hibával
Eladási raktár magánszemélyeknek: T.A., Levanda u. 30,
III. em (lift van). 16-os autóbusz.
Nyitva: 8.00—16.30-ig.

AMIG A KÉSZLET TART

Dupla ágyak matracokkal

1895.-SEKEL

AZONNALI SZALLITÁS
HÁROMAJTOS SZEKRENYEK 1695 sekel
KÖNYVESPOLC 495 sekel
Íróasztal 595 sekel

„SEM” BUTOR

RECH. BUGRASOV 26 (A PINCEBEN). TEL. 03-280493

AZ ESEMÉNYEK MARGÓJARA

Végállomás a holtvágányon

Írta: ARAD GIDEON

Békepartnerünknek, Anuar Szádát, nincs szerencséje a csúcstelepekkel. Hiába számított arra, hogy a csúcstalálkozón majd kiemelik az egyiptomi-izraeli kapcsolatok és az autonómia ügyét a hinárból. Előbb „kedves barátja” Jimmy Carter bukkant el a politika mezéjén, most pedig a másik csúcspartner, „barátom Menachem”, érkezett el politikai pályafutása végállomáshoz.

Izrael kül- és belpolitikáját oly annyira holtvágányra vitte ez a kormány, hogy csak mozdonyváltással lehet az elakadt vonatot — remélhetőleg — ismét visszavontatni a célhoz vezető fővágányra. Minél tovább késleltetik a mozdonyvezető leváltását, annál tovább tart a költséges és demoralizáló veszteges holtvágányon.

Tavaly az amerikai elnökválasztás éve adott alkalmat a Begin-kormány egyiketlen jól kifejlesztettségére gyakorlására: a halogatásra, döntések elodázására, félmegoldások feletti végtelesség és terméketlen, de rendkívül hangos viták folytatására.

Mi sem jellemzi jobban a halogatás vezérvonalát, mint a Burgéi autonómia-bizottságok. A napokban ugyan ismét összeülnek tárgyalásra, de ennek nincsen semmiféle jelentősége. A jelenlegi gyakorlati kérdéseket már százszor, kimerülésig megvitatták. Az évi kérdésekről nem tárgyalnak. A Camp David szerződésben ígért „teljes autonómia” és a Burg rendőrségi belügyminiszter által képviselt „személyi mini-autonómia” közötti szakadékot nem lehet burgi albi-zottságokban áthidalni. Csúcserőkezletre pedig partnerek hiányában egyelőre nincs kilátás.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK UJ ELNÖKE

A jövő héten bevonul a Fehér Háza és valószínű, hogy külügyminiszter, Alexander Haig tart tábornok, valamint Richard Allen, az elnök biztonsági tanácsosa, már februárban, vagy március elején kezelésbe veszi a közelkeleti politikát. A saudi kövületeknek közvetlen szószólója saad az új kormányzatban. Egyiptom külügyminisztere már

puhatolozott Washingtonban és Szádát — némi rettegéssel — találkozózt remél Reagan elnökkel. Izrael viszont választási kampányra lesz elfoglalva, amelyet a vonakodva bucsuzó kormány tagjai minél hosszabbra kívánnak nyújtani. Beköszönt a nyár, mire Izrael új kormánya befoghat komoly nemzetközi tárgyalásokba.

Addig pedig ott vesztegel külpolitikánk, ahová a Begin-kabinet oly sikeresen terelte — a holtvágányon. Nem csupán Amerikáról van szó. Európa is csak néhány hónapra halasztotta el kísérleteit a velencei csucson megfogalmazott Áráfát-barát „béketerv” feltalálására. Az európai kormányok magatartása a legutóbbi két év alatt, ugy az izraeli külpolitika, mint a békeellenes arab államok és a PFSZ hatása alatt, oly barátságatlanná vált, hogy már egységesen támogatják Franciaország arabbarát politikáját.

Az európai kapcsolatok elhanyagolása egyaránt irható Begin és előző külügyminisztere, Mose Daján rovására. Jicchák Sámir el késett kísérletei a mulasztások helyrehozására nem vezettek kéz

zelfogható eredményhez. A külügyminisztérium kikapcsolása a külpolitika legjelentősebb területeiből, jóformán teljesen megbénította a diplomáciai tevékenységet. A felvilágosítás terén pedig Európában egyáltalán nem, Amerikában alig hallható Izrael hangja. Annál határozottabban működnek a petrodollárokkal pénzelt propaganda-gépezetek az arabok szolgálatában, míg zsidó körökből főleg az izraeli politika bírálatra hallatszik.

AZ „ERŐS IZRAEL”

Az átmeneti időszak elhúzódása, a hosszas választási kampány és a bukott kormány utolsó kapkodásai számos veszélyt rejtenek. Az új amerikai elnök azon kijelentése alapján, hogy — Carterrel ellentétben — nem tartja törvénytelennek a területeken létesített településeket, ürigyet nyújthat Árik Sárónnak arra, hogy a fennmaradó hónapok alatt gyorsított tempóban folytassa a Nyugati Partvidék „zsidósítását”. Erre ugyan nincs semmiféle anyagi fedezet, de az új pénz

ügyminiszter hadd futtassa a bankóprést. A felhígított skelből talán még a tanítóknak is jut valami...

Jeruzsálemben sajnos nem értették meg teljesen Reagan kijelentését, hogy „az erős Izrael fennmaradása Amerika érdeke”. A hangsúly az erőn van és ez nem csupán amerikai fegyverszállításra támaszkodó haderőt jelent. Hiszen Szaudia sokkal több hipermodern amerikai fegyverhez jut — persze kölajért. Hiába hajtogatjuk, hogy Szaudia belső ereje kötes és fennáll az iráni események megismétlődésének veszélye. Tiltakozásunk csak azt a jogos kérdést váltja ki: mennyire tehető Izrael belső ereje? Milyen erős a „mintademokrácia”, amelyben napirenden vannak a közéleti botrányok, ahol kirúgják a rendőrfőparancsnokot, aki végre valahára meg merte indítani a harcot a torkunkat fojtogató alvilág és a pártimpériumok korrupciója ellen, ahol a miniszterek egymást szapulják és minden titkot kifecsegnek, ahol a parlament szintje csak megvetést kelt

het és ahol a kormány egyszerűen nem működik.

Nos, éppen Izrael népének hitetetlen lelkierejét és szívósságát bizonyítja az a tény, hogy mindemellett még igenis sikerült fenntartani a demokratikus intézményeket és bizonyos mértékben a törvény uralmát is. A kormányzatból erjedő erkölcsi züllés és a közérköcs tudatos aláasása az alvilági milliárdosok kábítószert terjesztői által, másutt már régen kiváltotta volna a demokráciát eltörő reakciót. Nálunk azonban a népbuittók akkor sáptóznak a demokrácia veszélyeztetéséről, amikor az egyik napról a másikra kirugott országos rendőrfőparancsnok közeli barátai — úgy mint ő, nagyérdemű tartalékos tábornokok — sok más polgárral együtt, bajtársuk védelmére kelnek.

A demokráciát veszélyeztetni talán tiltakozásával a Kiszolgált Katonák Szövetsége, amelynek tagjai között néhány tábornok, de sokezer közkatona, altiszt, hadnagy van? Ez a szervezet, képezi a veszélyt, amely mindenél jobban igazolja, hogy hadseregünk a nép szerves része? Nos, ennek a szervezetnek a díszelnöke is egy kiszolgált vezérkari főnök, Lászkov tábornok, akit a rendőrfőnök — talán helytelenül — bizalmi letétesként választott.

Megmentették a demokráciát „a tábornokok juntájától”, megmentették a weimari köztársaság áldatlan emlékét, amikor biztosították az alvilági bünszervezetek zavartalan továbbműködését és közpénzek eltűnését nemlétező jesivák mögött rejtőző árnypolitikusok zsebeiben?

De nyugodtan válaszolhatjuk majd Ronald Reagannek: Izrael erős, mert demokratikus módon meg tud szabadulni az ilyen kormányzattól és szabad választások útján ad megbízatást egy új kormányának a nagytakarítás súlyos feladatára. Csak remélni lehet, hogy az új kormány képes lesz erre, mivel a mai ellenzék okult saját hibáin.

A BÉKE KITERJESZTÉSE

Az idő nem áll meg, miközben Izrael választásokkal és a mulhatatlanul szükséges közéleti tisztogatással lesz elfoglalva. Csak Egyiptom elnöke várakozik türelmesen, hiszen az idő múlása egyre közelebb hozza azt az időpontot, amikor Izrael köteles átadni Szináj fennmaradó részét is, tehát nem marad kezünkben „alkutárgy”, és hadserőnk teljesen visszavonul új nekrei bázisaira. Mi lesz az autonómiával, amelyet Szádát nem hajlandó Áráfát-államra becsélni, sem teljesen Husszein királyra bízni?

Mások nem lesznek oly türelmesek, mint Szádát, aki a munkapárti árnyékkormány vezető tagjaival és legutóbb Chájim Herzog (tábornok!) deznált tájékoztatási miniszterrel tárgyalta a jövőbeni kapcsolatokról. Szaudia és Irák támogatására számítva, Jordánia királya lesz az első, aki megindítja a közelkeleti diplomáciai ostromot, mint hogy az új amerikai kormányzat a jelek szerint előnybe helyezi a palesztinai kérdésnek jordániai keretben való megoldását. Legutóbbi szélsőséges, minden kompromisszumot elutasító nyilatkozatai nyilván tárgyalási alap előkészítésére szolgálnak.

Ezzel párhuzamosan megindul az európai ostrom is, amelynek hátterét ugyan Európa kövületellátásának biztosítása képezi, de ugyanúgy hozzátartozik az európai nagypár és főleg a fegyverárak versengése az arab piacokért. Németország már hajlandó azt hazudni, hogy „Szaudia a közelkeleti feszültségi körzetben kivül fekszik”, mert a Leopard-tank legújabb változatát kívánja szállítani Szaudia hadseregének. Franciaországnak tudvaleg egyáltalán nincsenek gátlásai, és készpénzért, vagy kövület minden arab államot el lát fegyverrel — még afrikai szövetségesei ellenségét, Libiát is.

A Begin-kormány mulasztása, hogy már teljesen feledésbe merült egyetlen nagy érdeme, a békekötés Egyiptommal, és az a súlyos áldozat, amelyre Izraelt ennek fejében kötelezte. Ma Izrael alighanem a világ egyetlen állama, amelynek fővárosában nem működik egyetlen követség sem, és amelynek hivatalos politikáját még fennmaradt egy-két barátja is élesen elitéli.

Izrael következő kormányának tehát a külkapcsolatok terén jóformán nullával kell kezdenie a politikai küzdelmet, amelynek fő célja a következő négy évben, a béke kiterjesztése további arab államokra is. Ennek előfeltétele pedig a palesztinai arab kérdés komoly megoldási kísérlete az új amerikai kormányzat támogatásával. Ez is hozzájárul majd az országépítés erkölcsi alapzata megszilárdításához, mert enélkül el sem képzelhető „erős Izrael”, amely büszkén megállhatja helyét a világ népei között, mint „Or Legojim”.

Husz éven keresztül hangoztattuk, hogy meg kell, meg lehet kötni a békét Egyiptommal, amíg végre valóra vált a csoda. Most merjük azt remélni, hogy a következő négy évben megvalósul olyan „palesztinai megoldás” is, amely fájdalmas áldozatok követel ugyan, de mindkét fél számára elviselhető és lehető teszi a béke kiterjesztését. Szétromsolt nemzetgazdaságunk újjáépítése, csüggedő polgáraink felbátorítása, ifjaink öntudatának újjáélesztése, a munka becsületének visszaszerzése, megannyi súlyos feladat, amelyek csak a zsidó állam jövőjének biztosítása ad értelmet. A jövő biztosítékát pedig a békében kell keresni!

«COREGA» SZEREK MÚFOGAKHOZ - TISZTÍTÁSRA, EGÉSZSÉGE ÉRDEKÉBEN, ÖNBIZALMA MEGŐRZÉSÉRE

Stafford-Müller, a fogak egészségét szolgáló szereket előállító, vezető angol vállalat, az Ön számára gyártja a „Corega” higiénikus tisztító-szereket azért, hogy jól érezze magát, legyen önbizalma egész nap, amikor eszik, iszik és nevet.

„Corega” tabletták higiénikus és hasznos tisztításhoz. Egy „Corega” tablettát egy pohár vízben a műfogakkal, perzsegetti a vizet. Oxigén-buborékok hatolnak a fogak közé, finom és célszerűen megtisztítják és percekben belül fogait tisztává és üdév változtatják egész napra.

Super-Corega — a fogakat erősen a szájhöz rögzíti.

Amennyiben el akarja felejteni, hogy műfogai vannak — Super-Corega a megoldás. Super-Corega por, vagy paszta azonnal olyan éleszkus réteget teremt, amely a fogait erősen hozzárögzíti a száj berendezéséhez és tartja azt könnyedén és biztosan.

A Corega szerel révén nyugodtan mosolyoghat — mert biztosítja Önnök az egésznap kellemes jóérzetet.

Küldje be levelezőlapon olvasható kézzírással:

T. DENTAL DEPOT A. LEVI
Tel-Aviv, 65165, rch. Kalisher 27.
Kérem, küldjenek díjtalanul mintacsomagot a „Corega” szerekből és a műfogak ápolásáról szóló prospektust.

Név
Cím

Import és terjesztés:
DENTAL-DEPOT, A. LEVI.
Tel-Aviv, 65165 rch. Kalisher
telefon: 655853.

WIZO * Jeruzsálem, Mapu 1
E hó 22-én, csütörtökön

TEADELUTANT

tartunk — tombolával egybekötve

Háziasszonyok:

Ciment Irén, Gross Gizi, Farkas Mancsi, Simon Olga
Kérjük a közönségünket, mielőtt többen jelenjenek meg. — Szép tombola-tárgyaink vannak.

Beléppődíj: 5 sekel

KÜLDJÖN

CITRUS GYUMÖLCSÖKET

ajándék-ládában
NYUGAT-EURÓPÁBA

és az

EGYESÜLT ÁLLAMOKBA:

NARANCST

vagy

GRAPE-FRUITOT

export-minőségben

*

Megrendelhető:
PÁRDESZ SZINDIKÁT-nál
T.A., rch. Káplán 8. — 64734
Tel. 03-210121

- ÜZLETI UT?
- TURISZTIKA?
- ÜDÜLES?
- ROKONLÁTOGATÁS?

RENDKIVÜLI AJANLATOK:

TEL-AVIV — LONDON — TEL-AVIV 2695

TEL-AVIV — NEW-YORK — TEL-AVIV 6995

* SIKIRÁNDULÁSOK Ausztriába, Svájcba, Romániába

Bármilyen utazási tervével forduljon bizalommal

CITOUR

UTAZÁSI IRODAHOZ,

TEL-AVIV, BRENNER 8

(Allenby-szok)

Tel. 285959 * 281755

(Szerda délután zárva)

Beszéltünk magyarul

A MAGYAR ZSIDÓ VILÁGSZÖVETSÉG HIREI

A közelmúltban megjelent felhívás, amely a tel-avivi Bét Hátfucot falai között megrendezendő magyar-zsidó történelmi emlékkiállítás anyagi alapjainak megteremtésére hívta fel a közönséget, széleskörű visszhangra talált a jisiv valamennyi rétegében. Többek kérésére ismét közöljük, hogy a felajánlásokat a tel-avivi Bank Hámizráchi, Szif Hámérkáz 61. Lilienblum utcai fiókjánál vezetett 502588 „Bét Hátfucot alap” folyószámlára kell befizetni. A felajánlók kértnek az átutalási úrlap hátán feltüntetni nevüket és pontos címüket, hogy nyugtát kaphassanak.

Annak idején megírtuk, hogy a Magyar Zsidó Világszövetség izraeli látogatására hívta meg Illyés Gyulát, a kortársi magyar irodalom legnagyobb alakját, a nemzetközi híru költőt és író. Illyés Gyula közben megbetegedett és hosszabb időt át kórházi ápolásra szorult. Néhány nappal ezelőtt levélben közölte, hogy állapota szerencsésen javul és rövidesen eleget tesz a meghívásnak.

A Magyar Zsidó Világszövetség elnöksége elhatározta, hogy március 19. előtt megrendezi a Jeruzsálemi Bét Háámban a magyar zsidó törzs országos kongresszusát, amelynek keretében megemlékeznek az Uj Kelet alapításának 60. jubileumáról.

Rövidesen visszatérünk az eseményre, részletes programot közzéve.

Folynak az előkészületek az idei Nordau-díjak kiosztási ceremóniájára, amely február 9-ikén, hétfő este 8 órakor lesz a Bét Szokolovban, az Ujságíró Szövetség tel-avivi székházában (Káplán u. 4).

A Bét Hátfucot vezetősége tanulmányi napot rendez az európai vérvadás történetéről és tanulságairól. A Magyar Zsidó Világszövetség elnöksége levelet intézett a szervező bizottsághoz, és kérte, hogy a magyarországi vérvadásokat — elsősorban a tiszai és bazini vérvadás történetét is — illesszék a tanulmányi nap programjába.

KÖZÉLETI HIREK

A HOH haifai „Idősebbek klubja” közönsége előtt dr. Spielmanné Kiss Magda nagy sikerrel adta elő vers-műsorát. Az est második felében Erdős László anekdotákkal szórakoztatta a közönséget. Grosz Karola, Grünbaum Marika, Boros Blanka és Rosenthal Kató volt a háziasszony.

Dr. Feuerstein Emil, lapunk állandó cikkírója argentiniai és brazil riportuttra indult és három hétig marad külföldön.

Jicchák Návon államelnök a héten fogadta Hammer Zeévet, abból az alkalomból, hogy bírót neveztek ki. Már meg is kezdte működését a tel-avivi járásbíró-ságon. A bíró petroszényi születésű és 11 éves korában alijázott.

Haifán a WIZO-ban sikeres előadás volt, amelynek műsorában Weissberger Magda, a magyar nyelvű WIZO szervezetek elnöknője, Rajk Klári egyetemi hallgató, Székely István újságíró és Bíró Pál, a chederai kikötő igazgatója szerepelt. Benedek Pál szerkesztette az előadást. Megnyitót Bornstein Lili mondott, Löwinger Ilonka, Singer Bözsi, Herskovits Stefi, Rakach Judit

és Kohl Hermína volt a háziasszony.

Dr. Berg József főrabbi „Először Amerikában” címmel tartott előadást Natanján, a Bné Brit rend Löw Immanuel páholyában. Léb Akiba elnök mondott bevezetőt. Léb Éva, Benczel Gizella és Vadász Márta volt a háziasszony.

A new-yorki Bné Cion szervezet nyiregyházi páholya ünnepet rendezett, ahol felszólalt Bleich Lajos, az UHJA izraeli főtitkára. Stern-Böhm Edit elnök köszöntötte az izraeli vendéget. Az est védelmét a ros-hájini gyermekotthon javára utalták át.

„Amerika nyugati partján” címmel Spéter Éva adott elő a WIZO tel-avivi szervezetében.

Weissberger Magda tartott előadást Kirját Atán, a WIZO szervezet közönsége előtt. „A 60 éves WIZO” címmel. Elías Margit és Posner Bözsi volt az est háziasszonya.

A Bné Brit rend natanjai Löw Immanuel páholyában Benedek Pál tartott előadást időszerű politikai és társadalmi problémákról. Benczel Béla, a páholya alelnöke vezette be az előadót, Antos Giz, Berg Vera és Bauch Flóra volt a háziasszony.

A haifai városi színház igazgatósága felkérte Anatol Konstantin új olé színész - rendezőt, hogy vállalja Brecht „Puntilla úr” című darabjának rendezését. A próbák január végén kezdődnek. Anatol Konstantin néhány hónappal ezelőtt alijázott. Jelenleg a Jeruzsálemi Chan színház tagja. Alijázása előtt neves erdélyi színész-rendező volt, legutóbb a marosvásárhelyi színház tagjaként.

Ünnepélyes keretek között iktatták be Jeruzsálemben a Bné Brit rend Jesájahu Press páholya új vezetőjét. Grünwald Dávid, az elnök, Lázár Eljáhu a mentor, Gur József, Lázár Me-náchem, Körner Pál és Szela Chájim az alelnökök, Geiringer Pablo a titkár, és a vezetőségnek Gilon Méir, Elkai-Ehrenfeld Ávráham, Almagor Pinchász, Ungár Ávner, Braun László, Borghida Pál és Bari Jákóv a tagja. Az avatás után meleg ünneplésben részesítették Weinberger Nándort, a páholya alapító diszlelnökét. A vendéglátásról a nővéri kör tagjai gondoskodtak, Ráchel Szela vezetésével.

Csáki Mihály adott elő vetített képek kíséretében Akkón, az Idősebbek Klubja közönsége előtt. Róma, Singapur és Melbourne szépségeit mutatta be a közönségnek. Glück Irén mondott bevezetőt, Mann Magda és Mahler Regina volt a háziasszony.

Admieli József főmérnök irodalmi előadást tartott Haifán, a HOH „Idősebbek Klubja” közönsége előtt és világhírű szerzők műveiből olvasott fel. Gáti Julia énekművésznőt ünnepelte a közönség, kislánya megszületése alkalmából. Székely Sándor mondott bevezetőt, Klein Irén és Rum Aranka volt az est háziasszonya.

A natanjai WIZO-csoport háromnapos nagyszerű éjlati és sárm-el-sejki kiránduláson vett részt „Keren Slomo vezetésével. Az izraeli „riviera” nagy élményt és kikapcsolódást jelentett a kirándulás résztvevői számára.

EGYMÁS KÖZÖTT

★ SZEMÉLYI HIREK ★

Jókívánásokkal halmozták el a héten New Yorkban Schneier Arthur főrabbit, az amerikai-zsidó közélet vezető személyiségét és feleségét, illetve dr. Mose Dov (Melvin) Shayt, a gyermekeik, Aljáz Szará és Chájim Zusa Jákóv (Marc Steven) házasságkötése alkalmából. A házasságkötési szertartás a völgyény édesapjának templomában, a Park East zsinagógában volt.

Az Aradról elszármazott Simon Antal (Aser) 70 éves lett. Ebből az alkalomból családja, rokonai, baráti körének tagjai nagy szeretettel ünnepelték.

Jókívánásokkal halmozták el Weinstein Geróket, illetve a Rubinstein család Kfár Smárháhuban, az első fiunoka megszületése alkalmából.

Néhány napot Izraelben töltött Blaha Tibor, a caracasi magyar-zsidó kolónia ismert nevű vezető tagja és találkozott baráti körének itt élő tagjaival, akik nagy szeretettel fogadták.

Ünnepi külsőségek között tartották meg Macuba kibucban Szamosi Nurit és Zaberstik Jákóv esküvőjét. A násznép szeretettel ünnepelte a fiatal párt és az örömszülőket, Szamosi Tinkát és Jicchákot, illetve Zaberstik Ráchelt és Jicchákot. A fiatal pár frigyét a menyasszony nagypapja, dr. Valatin László rabbi, a budapesti izr. hitközség volt titkára áldotta meg. A vendégek a menyasszony nagymamáját, Szamosi Ilánát is ünnepelték.

Szép külsőségek között tartották meg Tel-Avivban Grosz Jakab és Zultitsky Orna esküvőjét. A völgyény a mártírhalált halt Friedmann Jenő, a vészői hitközség utolsó elnökének unokája. Az ifju pár frigyét a menyasszony nagypapja, Zultitsky Ávráham Hillel baseli rabbi és jesivavezető áldotta meg.

Bensőséges családi ünnepség keretében rendezték meg a tel-avivi Gil teremben a külföldön élő Fried Mendi és dr. Fried Mirjam orvosnő a fiuk, Gabi bár micváját. A vendégek szeretettel ünnepelték a bár micvát-ífut, az örömszülőket, illetve a nagyszülőket, az Aradról elszármazott Fried Moset és Rózsikát.

A baráti kör tagjai őszinte részvétellel vették körül Boros

György ujságíró (Beér Séva), a fivére, Boros Perec (Laci) idő előtt bekövetkezett halála feletti gyászában. Az elhunyt 1949 óta élt családjával az országban. Ázor (Jazur) megbecsült polgára volt, temetésén — a chiloni temetőben — Jicchák Eljá-siv, a közsegélyezés elnöke mondott gyászbeszédet. Felesége, Tovvá, két lánya, unokái és bátyja gyászolja.

Az Enterdából elszármazott jelenleg Zürichben élő Stössel Jonatán családi látogatásra érkezett és 04—227218 telefonszámon várja barátai hívását.

Berger Móric (Szamossályi — Fehérgyarmat—Sydney) és felesége, Joli családi látogatásra és országnézésre érkezett. Berger Móric az ausztriai ortodox zsidó közélet ismert nevű vezető tagja.

Jókívánásokkal halmozták el a héten Krausz Slomót, a „Bné Brák” című helyi lap szerkesztőjét és feleségét, Ruchamát, a fiuk, Aser bár micvája alkalmából. A baráti kör tagjai szeretettel ünnepelték a nagyszülőket, Krausz Jicchákot, a Bár Ilán egyetem könyvtárának nyugalmazott katalógizátorát és feleségét, Dvórat is a családi ünnepen.

Gárdonyi Miklós volt aradi optikust és feleségét, Tecát szeretettel ünnepelték a héten, első dedunokájuk, Amir megszületése és brit milája alkalmából. A vendégek ünnepelték az örömszülőket, Lior Zamirát és Rafit, illetve a nagyszülőket, Back Simont és Juditot, illetve Lior Zsenit. A deduszülők a már említett Gárdonyi házaspár és Moskovits Ráchel.

Sok jókívánással halmozták el a héten Haupt Slomót, a cfái vallási tanács elnökét és feleségét, a fiuk, Chájim és Ne-chámá Greenbach házasságkötése alkalmából. A szép családi ünnepségen megjelent Gedáljá Scheiber vallásügyi államtitkár, Náchmász cfái polgármester és Berkovits Jiszráel Chájim, a város volt polgármestere, a helyi vallási élet egyik vezető személyisége is.

Nagy részvét mellett temették el Rechovton az anarcsi származású Glück Móricot. Az elhunytban Glück József, a rechovoti magyar jisiv megbecsült, vátik tagja édesapját gyászolja.

NEW-YORKI LEVÉL

A hírhedt Ku-Klux-Klan mind sűrűbb „kereszt-égetései”, valamint az 1980-as évben több, mint száz esetben tapasztalt — főleg zsinagógák, de keresztény templomok ellen is elkövetett — vandál merényletek komoly aggodalmat keltenek az érdekeltek és a hatóságok körében. McGuire, New York rendőrfőparancsnoka 13 főtisztből álló irányító osztágot jelölt ki a vallási, illetve faji diszkriminációval kapcsolatos bűntények felderítésére és leküzdésére.

A Magyar Zsidó Világszövetség newyorki tagozata december 13-án a Hotel Pierre termében lezajlott évi bálja az eddigiek sikerét is felülmutatta. A metropolis és más nagyvárosok magyar-zsidó társadalmának vezető személyiségei, politikai és közéleti kiválóságok jelenléte emelte a társadalmi esemény fényét. Rayman Rita ceremóniamester, Roth Carola, a Világszövetség női osztályának elnöke és Ungár Susan alelnökön köszöntötte a vendégsereget, a Bné Cion központi vezetősége több tagját, élükön Paul Safró elnökkel és ne-jével, Schneier Arthur főrabbit, az Amerikai Zsidó Kongresszus US tagozatának, illetve a Lekhismeret Hangja alapítványának az elnökét, aki bejelentette, hogy az Amerikai Zsidó Kongresszus legutóbbi igazgatósági ülésén felvette a szervezetbe a MZSV-et.

A Bné Cion országos vezetősége decemberi VB ülésén Herman Cvi Quittman ügyvezető alelnök örömmel jelentette be, hogy a késői 80-as éveit élő, Nagy Mihályról elszármazott öv. Iczkovits Rózsika új, 50 ezer dolláros alapítványt létesített a Bné Cion égésze alatt működő UHJA rákmát-gáni geriatríai intézetnek kibővítésére. Melegen ünnepelték a jóságáról közismert matronát. Másnap Iczkovits Rózsika bronxi lakásán ünnepélyesen átvette a csekket Quittman Herman, Bleich Lajos, az izraeli UHJA főtitkára és Jack Gruenspan, a Bné Cion beregszászi származású főellenőre. A diszlelnében részt vett még Löwy Aranka, az UHJA diszlelnőke, Kahán Kálmán, az adományozó közeli jóbarátja, és Rózsika húga, Goldschmidt Fanny. Az adományozó bejelentette, hogy a közeljövőben jelentős összeget juttat a Bné Cion ros-hájini intézménynek; a szülői házbán azt tanulta, hogy nem a halál után, hanem még az életben kell a jótékonytákosat gyakorolni.

A Bné Cion magyarajku csoportjai kihasználják az idényt, egyre több sikeres rendezvényvel izraeli alapítványaik javára. Az egyik legeredményesebb csoport, a Transsylvania páholy legutóbbi táncdelutánján megjelent a központi vezetőség számos tagja, élükön Herman Quittman ügyvezető alelnökkel, aki kifejezésre

juttatta elismerését Halász László és Manó, a páholy elnöke és neje agilis munkája fölött. A rendezvény minden kiadását a Franklyn Harry és Edith házaspár fedezte, hogy a teljes bevétel az izraeli alapítványoknak jusson.

Szép chanuka-estet rendezett az Eger—Debrecen csoport, amelynek művészi műsorát a Herdán Tibor — Richmond operacénes házaspár nyújtotta. A vendégek között láttuk dr. Kovács Józsefet, a Budapest-csoport elnökét és Löwinger Józsefet, a görögországi Bné Brit magyarországi származású elnökét.

Szintén izraeli alapítvány javára rendezett a máramarosszigeti csoport is diszvacsorát és táncestet, amelynek keretében felavatták a korábban megvásárolt új vezetőséget is, élén Goldring Szerénával. Az avatási szertartást Mel Parness központi főtitkár végezte, akinek édesapja szintén Máramarosszigetről vándorolt ki New Yorkba. Alelnökök: Davis Eugene, Farkas (Kahán) Lily, Kahán Alex, Kahán Kálmán, Kaufman Henry, Spitzer Morris és Weisel Dávid; főtitkár a súlyos balesetéből felépült Schneider William; főpénztárnok Davis Louis. A vendégeket Traub Barbara (Fischman Baba) és Davis Eugene köszöntötte, a tánczenét a kitünő Filu-zenekar szolgáltatta.

Smuel Flatto-Sáron Kneszet-képviselő, a jiddis nyelv és kultúra felélesztéséért

A JIDDIS SZÍNHÁZ BEMUTATÓJA:

« OIFN PRIPECIK... »

A JIDDIS HUMOR ÉS NÉPDAL MÁSODIK FESZTIVÁLJA, AZ IZRAELI SZINPAD NAGYJAINAK SPECIÁLIS RÉSZVÉTELEVEL

Jaffa Járkoni * Anabella * Jenia Feyerman * Terry Gabor * Cvi Goldberg * Jeny Kessler * Borrel Livianu * Carol Marcovici * Mihaela Marcovici * Michael Natan MIRIAM FUCHS („ALO, ADON CIBOTERO?”)

Zene: HORIA ALEX * Konferál: ANABELLE * Rendező: CAROL MARCOVICI CSAK 4 KÜLÖNLEGES ELŐADÁS ORSZÁGSZERTE

TEL AVIV — „Héjchál Hátárbut”
8 órakor — 1981.2.2

KIRJÁT JÁM — „Nican”
péntek, 81.1.30 — este 9 - kor

HAIFA — „Auditorium”
szombat, 81.1.31 — este 7.30-kor

BEÉR-SEVA — „Gilát”

HABIMA

Tel-Aviv, január 17, szombat,
19 és 21.30:
A FÖSVÉNY
A kisteremben
ÓVÁROS
Haifai Színház
VIZKERESZT

A HAIFAI MOZIK MÜSORA

ORAH — BRUBAKER
ÁMEFI — A KARAVÁN
ÁCMON — HAGYMA MEZO
RON — HÁZASSÁG FELTETELLEL
ÁRMON — KELEMES REPÜLÖUT

BÖRKABÁTOK

nagy modell- és színválasztékban
férfiak és nők részére

„BIGDE CHEN * BLÜTHNER DAVID JUMI
ALIENBY 99. — L. EMELET — TEL-AVIV
(Nagytemplommal szemben) Tel. 29 16 93

TÁMNUN BIZTONSÁGI BERENDEZÉS

- * Dekoratív acél-bevonat és acél-ajtófélfá a meglévő ajtókhöz
 - * 4-6 irányú biztonsági zár az ajtó oldalán
 - * Dekoratív acélajtók, 65 kg súlyú acél-ajtófélfával, — beleértve páncélszekrényről használatos záróberendezést és riasztó-felszerelést
 - * Házi páncélszekrények és dekoratív rácsok
- Cholon, Szokolov 17, telefon 892740, 801028

A HÉT IZRÁELBEN

DAVID GILADI:

A MENESZTÉS MINT A MÓDSZER JELKÉPE

A rendőrfőkapitány menesztése jelképe a nálunk divó politikai módszereknek, amelyben minden megengedett, hogy az aktivisták a porondon maradhasanak, minden megtehető, csak rajta ne kapják az embert. Mert nem az a tolvaj, aki lopott, hanem akit tetten értek. Jicchák Rábint annakidején csak azért érte baleset, mert nem volt ebben a módszerben elég jártas, nem ismerte a politikai módszereinkben szokásos szabályokat és fogásokat, mert csak nemrég csöppent bele. Ugyanilyen baleset érte Herzl Sáfirt is, aki egy más planétáról pottyant a rendőrségbe, olyanról, ahol a megbízhatóságnak és szavahihetőségnek mások az ismervei. Itt aztán beleütközött abba a módszerbe, amely másfajta megbízhatóságot, más szavahihetőséget követel, amelynek alapja az a piramis, melyben minden kocka, sőt porszem, fent és lent minden aktivista egyetlen egészet képez. Nem fogta fel, hogy amikor dr. Burg megbízhatóságáról vagy szavahihetőségéről beszél, akkor azt úgy érti, hogy minden kocka és porszem ahhoz a bizonyos piramishoz tartozik, amelynek ő a csúcsa, s mindenki köteles tetteit és gondolatait a piramis csúcsa felé irányítani.

En hajlandó vagyok elhinni Burgnak, hogy ő őszintén gondolja: a főkapitány nem volt hüségessé, nem volt lojális iránta — a miniszternek ezzel az utóbbi kifejezéssel kellett volna véleményét világosabbá tennie.

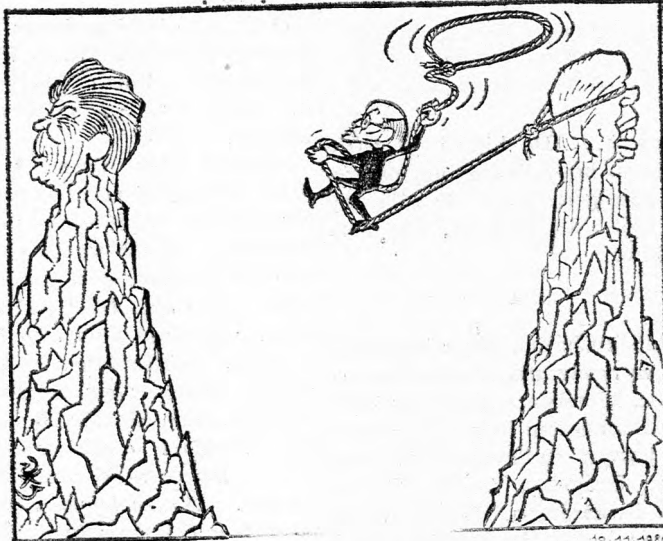
Nem bánom, hogy Sáfirt e baleset érte. Mert a módszer talán ennek a balesetnek a révén végre megbukik — vagy naiv vagyok? Lehetséges volna, hogy majd újra kifesti magát, bekeni rutuságot mindenféle kenőccsel, hogy csúfáját eltakarja, s aztán a demokrácia képét ölti fel magára, holott csupa antidemokratikus fogásból áll, amelyek mostanában sorra lepleződnek le a szemünk láttára? Az embernek olykor az a benyomása támad, hogy e mód szernek minden célja annak a megbiztosítás, hogy a megválasztottak bennmaradjanak a módszer kereteiben. Ezért oszlanak a pártok megannyi frakcióra és alfrakcióra, ezért a sok ügyeskedés, annak adni el magukat, aki többet ígér vagy többet ad. Szinte már magától értetődő átjönni egyik táborból a másikba, egészen szabályosnak, megtámadhatatlannak tűnik — ha nem is a nagyközönség, de bizonyára azok részéről, akik a módszer belső köréhez tartoznak. Ugyanabban a táborban leljük meg mindent és mindenek az ellenkezőjét is, egymáshoz nem illő elemeket, amelyek kifelé elárulják felemáságukat, de a módszeren belül elfogadják, sőt annyira bevalóltak, mintha nem is lennének eltérőek. Ez történik a Likudban, ugyanez a Määráchban, s az

alapelv egy: megtenni mindent a bennmaradásért.

Simon Peresz ezekben a napokban amerikai körutra készült, ahol kapcsolatba akart lépni az új kormányzattal, s hozzájárulást kapni tőle az ő kormányelnök jelöltségéhez, tarsolyában az az a felemás programmal, amely egyelőre még nem állotta ki az izraeli választók véleményének próbáját. Ugy látszik, erre a próbátelre nincs is különösebb szüksége, mert ő is a módszerre hagyatkozik, a döntés napján majd erre támaszkodik. Ő is egy piramis csúcsa, amely lentről felig az aktivisták tégláiból és ha barcsából épült, tartós épület, amely meg nem rendült soha. Természetesen abban is bízik, hogy a választók tömege megutálja a Likud konyháján főtt kutyvaléket. Ezért nem is érzi szükségesnek odaállani a közönség elé, s elárulni, milyen csodafiszerkeket rejteget ő, hogyan állítja meg a gazdasági összeomlást, hogyan adja vissza nekünk azt az érzést, hogy kulturálisan élünk, nem pedig süllyedő hajón, amelyről menekülnék a patkányok. Pedig mint jövőbeni megmentőnek, már most szólania kellene, nap nap után el kellene mondania, mit készül tenni. De ennek láthatólag nem éri hiányát.

Ezek a rekorderek a VNP emberei, akikre csekélységem kilenc Kneszet-választás közül ötben szavazott. Ezt most nagyon sajnálom. Szabad legyen megjövendőm, hogy ha a módszer ezután is fennmarad, akkor nincs messze az a nap, amikor Éli Rónén, a vendéglős, nem csak a Kneszet tagja, hanem "miniszter" lesz, talán már éppen Peresz kormányában. Ilyen abszurdumokra vezet ez a módszer, mert teljes egészében abszurd maga is, további abszurdumok szülőanyja. Miért folyik most a vizsgálat a vallásügyi miniszter ellen? S miért a gyanuper a belügyminiszteriummal kapcsolatban, amely nagyban osztogatta a pénzeket az arra jogosultaknak? Mert a módszer teremt meg azt a valószínűs vagy elképzelt szükségét, hogy egyesek olyan eszközökhöz folyamodjanak, amelyek nélkül a kisebb-nagyobb ászkánoknak nincs maradásuk, amelyek nélkül nem lehet a pártokon belül "az erőviszonyokat" megtartani, lehetetlen biztosítani azt a kölcsönös bizalmat, amelyen a piramis áll, s aminek szilárdságát köszönheti. Az újonnan jöttek, mint például Herzl Sáfir, tökéletesen ellentétei a módszer megkövetelte lojalitásnak.

Jó hogy Herzl Sáfirt leváltották. A menesztés talán a módszer feladásához vezet. Talán kinyílnak végre a szemek, talán megnyílnak az agyak és megértik, hogy vagy leromboljuk a módszert, vagy a módszer tesz tönkre bennünket.

INTERJU ZE'EVVEL, A POLITIKAI KARIKATURISTÁVAL:

«UJSÁGIRO VAGYOK, NEM MŰVÉSZ»

Holnap este nyílik meg Tel Avívban, az Amalia Arbel-galériában (Ben Jehuda 13) Ze'ev, a kiváló politikai karikaturista kiállítása, amely az utóbbi 16 év eseményeiről ad áttekintést, s ez felér egy közéleti tankönyvvel. Ze'ev vállatára fogja a pillanatnyi aktualitást, oly módon, hogy a rajz, évek múlva is sokat mondó. Mi a titka?

Ze'ev azt mondja, hogy ő nem tekinti magát művésznek, hanem újságíró, aki szavak helyett vonalakkal fejezi ki a mondanivalóját. Minden vonása mögött állás foglalat van. Benne él az ország politikai életében és karikatúrája csak rendkívül a közvéleményformáló ereje.

Meggyőző képessége nagyszerű ötleteire és közéleti kultúrájára épül. Ze'ev azokat is szereti, akik vele ellentétes véleményűek, mégis megmosolyogtatja őket. Jól tudja, hogy a karikatúrát katalizátorként gyorsítják a közgondolkodást.

Ő maga politikailag elkötelezett ember. Nem tartozik ugyan egyetlen párthoz sem — takarékos ember, tagdíjat sehol nem fizet — de saját helyét a balközép jelöli ki, vagyis a politikai

középvonaltól icipicit balra áll. A közéleti állattan nyelvén olyan galamb, aki rendszerint sólyomtól tűz a kalapja mellé. Minden étkezés után bőségesen eszik gyümölcsöt, „őszibarack” kivételével.

Annyira bele van betonozva a hazai közélet talajába, hogy a külföldön tartózkodik, más országok politikai eseményeiről képtelen a karikatúra nyelvén beszélni. Pontosabban — kizárólag azok a külföldi politikai események érdeklik, amelyek ilyen, vagy olyan formában a hazai vonatkozásokhoz kapcsolódnak.

Az évek során kifakult filozófiájának lényege, hogy a politikai karikatúra hozzájárul a közéleti környezetvédelem színvonalának állandó emeléséhez. Rajzai mögött elsősorban gondolat van és Ze'ev szabadgondolkodó. De ez nem azt jelenti, hogy gondolkodni szabad, hanem hogy kötelező.

Gyűlöli a sablont és legfőbb célja, hogy karikatúrái által új szempontokat akar adni közönségének bizonyos helyzetek átértékeléséhez. Rajz-kompozíciói az ötletek arzenálját vonultatják fel, legfőbb karikatúrája lényegében nem lehet eljutni egyszerű rápillantás által. Mondanivalója lényegét valósággal elrejtje ezekben a karikatúrákban, akár a kereszt-rejtélyszerkesztő és a lényeg sokszor a vizsintes és a függőleges ötletek koordinátája által világosodik meg.

Holnap megnyíló kiállítása a karikatúra műfaja és a hazai politikai élet kimagasló eseménye lesz. Szeretettel üdvözöljük az újságíró kollégát, aki művész is a javából, a szavak nélküli érvelés művésze.

BENEDEK PÁL

FÖLDRENGÉS-ELŐREJELZŐ AZ ÉSZAKI KÖRZETBEN

A napokban fejezték be annak a földrengés-előrejelző hálózatnak a szeizmográfiai állomásait, amelyek révén talán előre lehet majd tudni, ha hazánk északi körzeteit földrengés fenyegeti.

A hálózat 5 helyi szeizmológiai állomáshól áll, amelyek közül kettőt a Golán fennsíkon, El-Rom kibuc és Aníam mosáv mellett állítanak fel, egyet-egyet pedig Rámot Náfálinál a libanoni határ közelében. Almágor mosávnál a Kineretről és Cfat város szívében, az erődíjmeny dombján. Minden egyes állomásra 100 ezer sekelt fektettek a Weizmann Intézet költségvetéséből, s ez jelölte ki az állomások helyét is.

Az állomásokat a cfati város-háza egyik dolgozója kezeli majd:

néhánynaponként felkeresi mind az ötöt, s a készülékek feljegyzéseit vizsgálatra és feldolgozásra továbbítja a Weizmann-intézet komputeréhez. A városháza vállalta az állomások folyamatos karbantartását is, ami éventé mintegy 50 ezer sekélbe kerül, mert a lakosság is nyomást gyakorolt rá annak érdekében, hogy így biztosítsák a földrengés előre jelzését. Oka ennek a pressziónak a Weizmann-intézet szakértőinek nyilatkozata: az utóbbi időben megállapították, hogy a Gálában nagyerőjű szeizmikus energia gyűlt össze, ami már a közeljövőben földrengést okozhat, és gyújtópontja éppen Cfat városa lehet, amely már a múltban is szenvedett földrengések-től.

TÖBB, MINT EGY MILLIÓ TURISTA

A most lezárult 1980-as év során Izráelt 1 millió 117 ezer turista kereste fel, akik 950 millió dollárt hagytak az országban, — az El-Al turisztikai valutabevételei nélkül. Az összeg felülmúlja nemzetgazdaságunk minden más ágának a deviza-bevételeit, így például a citrusgyümölcsök exportja 200 millió dollárt hozott, a többi mezőgazdasági kivétel 280 millió és ugyanannyit a gyémánt ipar.

Ennek ellenére Smuel Federman, az izráeli szállodák egyesületének elnöke egy sajtóértekezleten azt mondotta, hogy „az a rossz érzésem, hogy még mindig nem tettünk eleget az izráeli turisztika fejlesztése érdekében. Sok hábat is elkövtünk, ezért nem volt több turistánk.” Szerinte igen megrágtotta a turisztikai „csomag-kirándulásokat” az a kormánydöntés, amellyel megszüntették a turisták által valutában fizetett összegek értékőblettadó mentessége, s ez csökkentette a turisták számát. Az eredmény: a

kinostár jelentéktelen összeget keresett az adón, viszont tízezeret, talán százezreket vesztett dollárban az ügyön.

Kifogásolta Federman elnök azt is, hogy az izráeli kormány mindössze 4 millió dollárt utalt ki a turizmus serkentésére, s ebben már benne vannak az illetékes osztály dolgozóinak a fizetési és külföldi utiköltségei is.

A sajtófogadáson Mose Bárné, az Egyesület vezetőségi tagja azt mondotta, hogy semminthogy az El-Al szanálására költenének 100 millió dollárt, helyesebb lenne ennek csak egy részét is a turizmus serkentésére fordítani. Aggodalommal említette, hogy szerte a világon válságba került a turizmus az egyre növekvő munkanélküliség és infláció miatt. „Ejlat már kezdi érezni mindezek következményeit az ottani szállodákégek száma 15 százalékkal csökkent az előző évihez képest”.

Mose Amir, a szállodások egyesületének vezérigazgatója kiemelte, mily nagymértékben járulnak hozzá a turistaszám növeléséhez a charter-repülések. Szerinte az országba légiúton érkezett 957 ezer turista közül 240 ezren charter-gépekkel jöttek.

IZRÁEL

Itt valami sajtóhiba butítja a népeket: Afárszékét mondanak, de bársonyszékét értenek.

1980

Moszkva vadul s Kabul esik rabul.

1981

Most, hogy Líbia egyesült Csáddal, megessik az is tán, hogy a Szovjetunióval fuzionál Afganisztán.

AMERIKA

Optimisták a magyar szidősek: ők éneklék New Yorkban e nótát: „Megálmodtam réges-Reagan, te leszel az üdvösségem”.

KINRIM

Mire ez a kormány már csak csont és bőr lesz, rájövünk, hogy mi volt börtörszék.

gr. 3

SIKUN ÉPÜL EGY ARAB FALUBAN

A vállalkozás első a maga nevében: egy haifai építkezési vállalkozó sikonokat épít a gálili Tarsichá arab városkában. Tíz épületet emel, három és négyemeleteseket, 60 lakással.

Az arab falusi lakosság körében forradalmi lépés ez, tekintve, hogy ott a társasházak intézménye elődjét ismeretlen volt. A jelenség másik újítása, hogy az új lakások vásárlói megkapják mindazokat a kedvezményeket, amelyeket eddig a környező fejlesztési városkák lakásvásárlói kaptak.

Az építkezési vállalat, a haifai A. Dori cég aszerint állapítja meg az építkezés megindításának a keltét, hogy e hó végéig hány igénylő jelentkezik. Amennyiben ez kielégítő lesz, a munkálatokat már márciusban megkezdik és 15 hónapon belül minden lakás beköltöztethető lesz. Egy-egy háromszobás lakás készítésénél 290 ezer sekélbe, a négyszobás 335 ezer sekélbe kerül majd.

1981. I. 16.

5

Amint már beszámoltunk róla, a Bét Háfcutban megnyílt a szovjet hatóságok által felszámolt egykori híres moszkvai Állami Jiddis Színházról szóló kiállítás. — A képen Slomo Michael, a nagy jiddis színész és közéleti ember, a Zsidó Antifaszista Komité volt elnöke látható, Sálom Aléchem „A tejesember” című darabjának címszerepében.

Dr. MARTON GIZELLA:

SZÁZÉVES AZ ELSŐ HÉBER-MAGYAR TELJES SZÓTÁR

Idős férfi — régi ismerős — kopogott be a minap hozzám, kezében kopott, időmarta kötésű könyvvel, amelyet ezekkel a szavakkal nyújtott át:

— Tudom, érdeklik magát a régi könyvek. Azt hiszem, hogy jó kezekbe helyezem le ezt a kincset. Igen, kincsek nevezem, s talán nem is tulzok, ha azt gyanitom, hogy Izraelben nem sok példány található e régi műnek.

Leteszi az asztalomra a könyvet, én meg méregetem kopott, foltosított kötését.

— Mi a könyv témája, vagy tartalma? — kérdezem tőle kíváncsian.

— Először talán mondok valamit a szerzőjéről — szól mosolygva. Bizonyára meglepi, amit állítok: a „magyar Ben-Jehuda” címmel illethetjük a szerzőt. Ezt a „Ben-Jehudát” pedig Pollák Chájimnak hívják, bár ő maga jó magyarosan Káimnak nevezi magát a könyv címlapján. Kérem, nyissa ki a könyvet, s nézze meg a címlapot.

Én pedig e bevezető után kíváncsian kinyitom a könyvet. „Magyar Ben-Jehuda”! Csekélység. S íme az ócska címlap:

HÉBER—MAGYAR
teljes
SZÓTÁR
írta
POLLÁK KAIM
fővárosi tanító
BUDAPEST, 1881.
Nyomtatott Löwy és
Alkalaynál Pozsonyban.

Tenhat a könyv kerekén 100 esztendő.

Most már valóban érdekel az ócska könyv, hiszen a „legérdekesebb olvasmány a szótár” — idézi vendégem a költőt —, de különösen a régi fajta. Tovább lapozva, a címlap belsején, héber nyelven olvasom: „NACHLAT JAKOV”. Ez a címe. Kegeveletes dedikációval apja emlékét örökíti meg a szerző.

Utána részletezi művének kincseit. A forrás pedig a Szentírás. Mint a szerző mondja, benn fog látni a Bibliának héber és aramaes szókincse és azoknak magyarázata, valamint fordítását: „milyöson ivrit lilöson hungari. (Sic! de lehet, hogy az utolsó szóba sajtóhiba csuszott).

Ugy látszik, hogy komoly, egykor ismert műről van szó, mert a könyv negyedik oldalán a szerkesztő több héber tudós által megadott ajánlást (hászkámát) közli, részben héber, részben magyar nyelven. Igaz, a héber ajánlásokat nem ígen, vagy egyáltalán nem bírtam elolvasni, nemcsak a nyelvi fogyatékoság, hanem elsősorban a tipográfia miatt. Ugyhogy igénybe kellett vennem jóakaratu látogatóm segítségét, aki mint egykori talmudista, folyékonyan olvasta az apróbetűs hászkámákat. El is magyarázta nekem, hogy ezt a betűtípust népiesen általában Rási betűnek nevezik, mert valószínűleg a 11-ik századbeli Rabbi Slomo Jiccháki, a Biblia és a Talmud legnagyobb kommentátorának magyarázatait szedték először ezzel a betűtípussal. (Persze a jó öreg Gutenberg után).

A héber nyelvű ajánlások, a prágai, a zentai és a körmenői tudós rabbiktól származnak. Magyar nyelven pedig melegen ajánlják Pollák Chájim művét dr. Kohn Sámuel pesti „rabbi és hitszónok”, valamint dr. Klein Mór pápai főrabbi és végül a nagyhirű

tudós, történész, filológus, dr. Kohut Sándor, akinek leghíresebb műve a 11-ik századbeli talmudikus szótár, a hatalmas „Aruch” első modern kiadása.

Érdemes idézni néhány szót az azidőben még pécsi rabbi ajánlásából, amelyben Pollák Héber-magyar szótárára többek között a „szaktudósok figyelmét” is felhívta. De nem feledkezett meg a tudós szótárszerkesztőnek anyagi szilkségeiről sem, mondván: „Igen kívánatos lenne, ha a sokat tapasztalt, bő olvasottságú és a népnevelés terén kiváló érdekekkel bíró szerző ur felette fáradságos munkájának gyümölcsét élvezhetné!” Ugy látszik, idősebb alkalmazása volt ez a közmondás szellemének „Im én kemách, én torá (az „Atyák mondásai”-ból).

Hát valóban érdekes olvasmány, s nemcsak tanulságos, hanem szórakoztató is. Bizony, „olvasmány” is ez a „kincses” szótár, holott tulajdonképpen tankönyv; mert aki lapozgatni kezd benne, alig akarja abbahagyni, olyan vonzó és megkapó, nemcsak a „kortárs” számára, hanem még az elmult félszázad magyar ajkú szótáraiban böngésző olvasó szempontjából is.

Már az előszó is, amely a héber nyelv és irodalom történetének a bibliai korszak alatti rövid vázlatát tartalmazza, lekötötte az ember figyelmét. De nem kevésbé a szótárnak csaknem minden egyes szava, sőt magyarsága is.

Mindjárt az elején: „Alefnek nevezetük, tő. alfin, mint betű név bikát, igásmarhat jelent”, és ugyanígy több mint 20 sort szentel az alef betűnek.

Ugyancsak az elején egyhamar találkozunk pl. az ádamdám szóval, és érdekes, hogy Pollák Chájim már akkor tudta, illetve kikutatta, hogy ádamdám (mint ma: ádemet) vörhenyt jelent.

De bárhová lapozunk a szótárban, különböző érdekes magyarázatokkal találkozunk. Például a „micpe” szóról, amely ma nálunk közhasználati főnév, kiderül, hogy nem valami szőjűtés, mert a Bibliában (a Tnáchban) is megtaláljuk. Magyarul örörony, ugyanakkor több helyen található városnév.

Egy másik érdekes szó a „mikve”. Ha mi ezt a szót halljuk, az ugynevezett rituális fürdőre gondolunk. Pedig eredetileg egyszerűen azt jelenti, hogy tó, de Pollák Chájimtól megtanulhatjuk a hébert tanulmányozó magyarnyelvű ember, hogy tulajdonképpen mikvá a helyes neve a női fürdőnek. Polláknál pedig, illetve a Bibliában, Jesájáhu 22-ik fejezetében viztartót jelent. „Es mikvát itt csináltak a falak között.”

Hiába lapozok, hiába jegyezgetek, Pollák Chájim szótára — mi után a Biblia szókincsét összegezi — kimeríthetetlen. Néhány példa alig érzékelteti szépségét.

Vendégem türelmesen és teljes csendben ül, mikor hagyom abba a lapozgatást. Amikor föltekintek rá, szemmel látható az elégedettsége.

— No, ugye, nem tuloztam, érdekes könyv, igaz-e?

— Nem tulzott uram, igazán csak hálás lehetek ezért az élményért. Nem adná nekem kölcsön ezt az üdítő különlegességet?

— Hát őszintén megmondom, nem szívesen válok meg tőle. Mert ha nagyon meguntam a „krimi” olvasást, előveszem Pollák Chájim regényét, a Nachlat

Jakovot... De hiszen jó előre tudtam, hogy itthagynom, persze, ha megígéri, hogy ír róla egy jó szót. Itt hagyom, de nem örökre!

*

Pollák Chájim, héber lexikográfus és pedagógus Lipótszentmártonon, 1834-ben született és 1905-ben Budapesten halt meg. Pozsonyi jesiván és Sátorlajuhelyen, majd Prágában tanult. Tanító volt Szekszárdon. Hódmezővásárhelyen és Óbudán. Sokoldalúságára vall, hogy számos tankönyvet írt. Ugyazólván minden tananyagban el tudott mélyülni és a hiányzó tankönyveket megírni. Többek között az ő geometriai könyvét használták a nebulók. Pollák Chájim magyarrá fordította „Válogott gyöngyök” címen Ibn Gvirol költeményeit. A „Meglát Antiochust” is lefordította és héber jegyzetekkel látta el.

De élete nagy műve kétségtelenül, az igazi szaktudású kutatók véleménye szerint is, a kitünő héber-magyar szótár. Mint az első efajta mű a magyar-zsidó kultúr-történelem folyamán.

VIRÁGOK EGY KÖLTŐPAP SIRJÁRA

A magyarországi ortodox rabbik legszimpatikusabb fajtájához tartozott. Nagy Tóradudós volt és lírai lélek lakozott benne. Tanítani szeretett, az Ige hirdetésében telt el élete. Abban az időben, amikor a magyar ortodoxia harcolt a cionista eszme ellen, ő szívvel-lélekkel a cionizmus mellett állt. A múlt században született, 1880-ban, és a századik életévében, 1980-ban adta vissza lelkét a világ Urának.

A vészkorszak után alijázott és az országban is folytatta Tóra-terjesztési munkásságát. Közben megjelentette a Heti szidrárt magyarázó jelentős könyvét „Kol Jehudá” címen, később pedig, 95 éves korában, „Ösi rózsák” című magyar verseskötényét. E költemények egy igaz ember, egy nagy cádik lírai megnyilatkozásai. A verseket olvasva, amelyek fájdalomról és örömről, életről és halálról, szerletről és elmulásról szólnak, a Sir Hásirim bájos légkörét és a Kohelet bús bölcsességét idézi.

Ráv Jehuda Klein nem lép fel nagy irodalmi igényekkel, minden sorát a keresetlenség, a szerénység és alázatosság hatja át. Ezek a versek is, amelyek olykor Kiss József

Örömmel olvastam Jávora Viola Jámbor Ferencről szóló írását, azért a nagyszerű ember megérdemli, hogy emlékét gyakrabban idézzük.

Azoknak akik ismerték, nem nehéz megérteni miért is maradt oly élénken mindannyiunk emlékezetében, kiknek sorsát egyéniségének varázsa, a meggyőzőségből áradó erő, Izrael felé lendítette. Jámborral való első találkozásom körülményei emlékeztetnek Jávora: egy szimpozionon hallottam először, Budapesten, röviddel a felszabadulás után, a Hollán utcai zsidó kulturális háttérben. „Van-e helye a cionizmusnak a kommunista rendszerben?” volt a vita címe, s a résztvevők mindegyike, élükön Déry Tiborral, a magyar zsidóság teljes rehabilitációjára hivatkozva elvetette az új állam támogatásának gondolatát. Jámbor, az utolsó felszólaló, mindvégig hallgatott, csak cigarettáit szivta láncban. Ma is elfog az izgalom, amikor emlékezetembe idézem első mondatait. Szokásához híven kilométereket gyalogolt a szimpozionon, miközben asszimiláns, cionista, ifjú zsidóknak a legmeglepőbb, legérdekesebb, legösszetettebb dolgokat mesélte a zsidók országaról. Mesélte? Inkább kinyilatkoztatásnak nevezném (ha nem

lenne oly rémesen fennkölt a szó) azért a sziklaszilárd hitért, ami minden szavából áradt. Az, hogy nyíltan beszélt az erעי nehézségekről csak fokozta az iránta való bizalmat. A helyi problémák egyszerre eltörpültek, az ember — különösen a fiatal — nyomban repült volna segíteni az oly nagy áron szerzett álom megvalósításán. Jámbor az előtte felszólalókat érveit elegánsan halomra döntve, olyan hangulatot teremtett, hogy az ember szinte azt várta: előadás után az egész közönség hajóraszáll...

Utólréhetetlen szónok volt, páratlan hatású sládk, akinek második, a zeneakadémia nagyteremben megtartott estjén már fűrtökben „lógat” az emberek, elárasztva lépcsőt, karzatot, aki a legtespedtebb, langyosabb hallgatót is képes volt megmozgatni. E tulajdonságának volt „köszönhető” a pesti zsidó hivatalos vezető riadalma, akik nem átalották a KEOKH (idegeneket ellenőrző hatóság) figyelmét Jámborra — mint nem kívánatos idegenre — felhívni... Ő azonban a mellé kirendelt detektívet is megbűvölte: „jámborul” moziba ment tanácsára, ahelyett, hogy mindennél a sarkában lett volna. Nehéz megérteni — és megbocsátani — a hitközség embereinek félelmét az izraeli kiküldőtől, oly rövid idővel a náciak alatt élszenvedett tapasztalataik után. Jámbor egyébként 1956-ben titkos és hivatalos minőségben Bécsből igyekezett a magyar forradalmi menekültek zsidó elemeit Izraelbe irányítani.

Kitünő publicista volt, első kiadványait az izraeli újságírás Szokolov díjának — én mégis

mindig úgy éreztem, hogy igazi tehetsége elhivatottsága, élő szavainak utólréhetetlen erejében rejlett. Nem hiszem, hogy ártok emlékének, ha megemlítem, hogy szinte színészi szakavatottsággal tudta mondandóit átadni, pontosan ismerve — és élve — minden hangvétel súlyával, színevel. Külsője nem kevésbé járult sikeréhez: remek magas termete, szálfaegyes tartása, kifejezetten „gajos” arcú, lenyűgöző ellenében álltak mélységesen zsidó mondandóival. És mennyi büszkeség, eredetiség, merészség lakott benne! Jámbor asszimiláns erdélyi család fia volt, akit gimnazista korában egy dolgozatára vetett piros kérdőjel indított el cionista utján. A dolgozat címe „Öseink”, s az irodalmi tanár kétségbe vonta Jámbor Feri jogát — egyedüli zsidót az osztályban — a magyar ősohköz. Orvos tanhallgató korában, a román egyetemem, amikor antiszemita diákok azért rendeztek keves tüneményt, mert állítólag kevés zsidó hullá került bonckés alá, Jámbor, aki soha életében nem tartozott az óvatosan fontolgatók fajtájához, egyetlen ugrással a boncasztal közepén termett és ingét letéve dráma mozdulattal muta jött mestelen mellére: itt vagyok én, engem boncoljatok!

Ilyen maradéktalan szenvedélyvel vetette magát Izrael, minden jóra való eszme és gondolat szolgálatába. Generációkat gyújtott lángra a benne mindvégig magasan lobogó lánggal. Minden koru és hivatalos minőségben és rendű emberek, nők és férfiak keresték társaságát, barátságát és bár halála előtt hosszú éveik sokféle betegség emésztette, a vele való együttélés mindenkor üdülést, reményt, erőt adott.

Az önkéntesek - Izrael színe-java

Zuhogott vasárnap a sűrű eső, de a polgárorség Járkon-körzete Beéri-utcai bázisán ugyanúgy folyt a munka, mint máskor. Sorra érkeztek be az önkéntesek, ki-ki aláírta, hogy megkapta a fegyvert és municióját, aztán párosan indultak a körzetekbe. Dáni Rábin, a parancsnok elégtellel szögezte le: „Bejött mindenki, ki is vonult az örhelyére, nálunk nincsenek hiányzók...”

Este fél kilenc táján elesenedesik a bázis irodája, kezd megmetni a nagyterem. Ünnepségre készülődnek: ma kapja a bázis az új nevét, — Markovits Zeév után fogják hívni, az egyetemi hallgató után, aki mielőtt leszolgált a katonaságot, önkéntesnek jelentkezett a polgárorségnél, s ennek áldozta idejét és minden energiáját. Még amikor már gyógyszerészetet hallgatott a jeruzsálemi Héber Egyetemen és a diákság biztonság szervezkedésében aktív részt vett, akkor is, valahányszor hazajött Tel-Avivba, mindig jelentkezett a polgárorségnél és feladatot vállalt. Barátaival mélységesen megdöbbentette a rettenetes hír, hogy miközben egy éjjel Jeruzsálemba hajtott, hogy az

GLÜCK
az ismert szakember
**TAPÉTA — P.V.C.
ragasztás.**
NAGY VÁLASZTEK.
**RÁMAT-GAN,
RECHOV HAROE 7,
TELEFON: 720807**

CSILLÁR KIÁRUSÍTÁS
40% ENGEDMÉNY
Szalonba — falra — álló- és asztali lámpák
REVELATION
Bné-Brák, északi ipari negyed, — rechov Hájárkon 65,
3 emelet, telefon: 03-790695, 40-es és 42-es autóbusszok.
A bemutató nyitva szombat kimenetekor éjszakai 10 óráig. Vasárnap, kedden és szerdán este 7-ig, hétfőn és szűrtörtökön délután 4-ig, pénteken déli 1 óráig.

or
ba
go
ha
de
az
lej
tes
vá
dél
ors
Ha
na
go
ott
kő
a
viz
gő
az
kor
sás
lős
át
hes
nek
az
er
tel
er
m
erő
m
tud
igv
lah
rai
szó
lan
a
Bu

DANOS MIKLÓS budapesti riportsorozata (1.)

AZ «ARCTALANOK» ÉS AZ ÖNMAGUKAT KERESŐ FIATALOK

Nincs könnyű utazás Magyarországra. És most, itt, elsősorban nem a vízum-nehezésgre gondolok (noha erre is gondolhatnék), mert beutazási engedélyt — imit-amott — még kap az izraeli magyar-zsidó, de a fejtés csodáját semmilyen pecsétes engedély nem tudja valóra váltani. Már pedig a mi nemzedékünk, amely számára ez az ország rövidebb-hosszabb ideig Haza volt, anyanyelvet adó föld, nagy emberi érzelmeket kiváltó otthon, kulturát, izlést, hitet, gondolkodási módot meghatározó közeg — képtelen felejtjen. Mint a kötelező, rózsaszínű magyar vízumcédulát úgy viszi magával gondosan és szorongással teli, az emlékek világát. Gyermekekorát, ifjú álmait, de becsapottságát, leértékelődését, korfordulós drámáit épp úgy csempészi át Hegyeshalomnál, vagy a Ferihegyi reptéren, mint küizetésének, halálraítélésének tudatát. Ez az erősen gyérülő nemzedék úgy érzi, hogy az élet tartozik-követel rovataiban az egyenlet még erősen hiányos, hátrányos a számára. És ami még szomorubb, tudja, hogy ez immár örökre így marad. Persze mindez, valahol belül, a lélek titkos bugyraiban, a lebegés világában játszódik le: kint, minden más, hiszen 1980 telén vagyunk, irdatlan messzeségben az emlékektől, a mélyen, egészségesen lélegző Budapest valóságában.

„MINDEN A RÉGI...”

Minden rendben ment. A háttér udvarias volt, a város figyelemre sem méltatta szerény csomagomat, a Keleti Pályaudvaron várt az autós barátom, az Izabella utcai rokonok szeretettel fogadtak. Délután három óra, decemberi tél, kint készülődött már a nagyidő, a sűrű havazás s a minusz 10 fokos hideg, de bent meleg volt és minden a régi. Ahogy leírtam ezt a mondatot rögtön rájöttem arra, hogy ráletem egy budapesti alapfogalomra, pontosabban kulcsszóra: „Minden a régi”. Olyan mint őt, vagy tizenöt évvel ezelőtt, vagy még régebben?

Mert az utca pontosan ilyen volt három évtizeddel ezelőtt és a földalatti kis sárga vagonjainak zörgése is. És az Oktogon, azaz a November 7-tér és a Vörösmarty cukrászda hangulata, a körutak hőmpolygó áradata, a Váci utca közönsége, a preszszókból kiszálló illatok. Mennyi új könyv a kirakatokban! És szinte éreztem az egykori marosvásárhelyi kisdíák szívének lüktetését a hosszú polcok, a betű esodája előtt.

Magyarul szólnak hozzám és én magyarul válaszlok. Senki sem kérdi, honnan jöttem. Ki vagyok? Miért kérdeznék? Pontosan olyan vagyok mint ők. Úgy beszélnek, úgy öltözködöm, úgy viselkedem mint a többiek — a magyarok.

„Hát én mi vagyok?” — kérdezem magamban és mivel pontosan tudtam a választ, magabiztosabban éreztem önmagamot, mint azok, akiknek ugyanezt a kérdést a legkülönbözőbb helyeken, a legváratlanabb alkalmakkor feltettem Budapesten. De erre még visszatérek.

„AZ ÉLHETŐ ÉLET LEHETŐSÉGE...”

Egyelőre minden úgy ment, mint a karikacsapás. Az egyik központi lap vezetője tíz perc alatt fogadott és hümmögve idézte a friss Uj Keletben megjelent cikket. Olvasta. Tehát asztalára kerül ez a magyarországi, nagyvilánosságától elzárt lap. Nem kértem, hogy miért „kizárt újság”? Tudom. Könnyen nyíltak a szerkesztőségi szívek, a baráti otthonok. Pedig pontosan tudták honnan jövök, kit képvisel-

lek, milyen lapba írok. Ha túlozni akarnék, azt mondanám, épp ennek szült a melegség, de ez nem lenne igaz (csak néhány lelkes fiatal esetében.) Inkább a régi kapcsolatok, a civilizált morder, a kuriózum, a kíváncsiság nyitott ilyen hamar ajtót és lelkeket.

Mert, ha a XX. század végére össze is zsongorodott a világ, Izrael mégis csak Izrael és ez az ország sokkal messzebbre van Magyarországtól, mint fordítva: Tel Aviv — Budapesttől. A Bla ha Lujza téren, noha naponta írunk Izraelről, mi vagyunk a megtestesült messzeség, az elérhetetlen bibliai föld, a kuriózum és persze még mindig „a vad agresszor”, „a Közel-Kelet pokolgépe”, „az ártatlan, elnyomott arabok kintói.” Mindez a hivatalos lapokban. Otthon, zárt ajtók mögött már árnyaltabb, sokkal árnyaltabb a kép, hogy ne mondjam: pont az ellenkezője.

Ahogy Simonffy András írta az „Es”-ben „Az élhető élet lehetősége ma adott Magyarországon” És én hiszek neki. Mert

deriis, hívő jóhiszeműséggel érkeztem ide s két hét alatt személyesen is meggyőződhettem arról a különleges, pozitív értelmű helyzetéről, amely a mai magyar hétköznapokat, életvitelt, színvonalat jellemzi. Persze — hogy párt-nyelven fejezzem ki magamat: — „itt-ott, sok helyen, még vannak hiányosságok”, de nem az én feladatom erről beszélni.

Engem ezuttal a zsidók érdekelték, a mai Magyarországon élő töredék zsidóság hétköznapjai, örömei, gondjai, tervei, esetleg álmái. „Az arctalanok”, az egymással összetéveszthetők élete érdekli tehát? — kérdezett vissza, nem kis cinizmussal egyik fiatal beszélgető-partnerem. Tőle hallottam először ezt a kifejezést, ezt a furcsa — de sajnos többnyire találó jellemzést — a mai magyar zsidóság zöméről. „Az arctalanok”, tehát a profil nélküliek, azok, akik elvesztették régi, évszázados, jó-rossz jellegüket (jellemüket?) és úgy beleolvadnak, elvegyülnek a tízmillióba, hogy összetéveszthetők. Sietek kimon-

dani: semmiféle hatóság nem kényszerítette őket erre. Csak a régi lecke, az asszimiláció lehetőségének felbujtása és az 1944-es tömeggyilkosság retentő emléke idézte elő az összetéveszthető „arctalan zsidók” létezését, a 80—90 éves magyarországi zsidóság mostani történelmi szakaszában.

Mondanom sem kell, hogy nem mind „arctalanok”. Fele s tele, ez a törzs, elsősorban hívő, hagyományhiű csoportokkal — ez a bázis! — másodsorban, a maga zsidó hitét meg-nem-tagadó és nagyon is profilos rétegekkel. Továbbá olyanokkal, akiket én a jövő hordozóinak nevezek, a maguk zsidó identitását kereső-kutató, Izraelt második hazájuknak elismerő, a héber nyelvet tanuló, a nagy humanista, zsidó-cionista eszméket magukénak valló fiatalokkal. Ez a csoport immár nem csak felekezethek, hanem nemzetiségnek tekinti magát és nemzetiségnek kijáró státust, szervezettel, jogokat szeretne kapni az államhatalomtól (a román, német,

délszláv vagy szlovák nemzeti-ségi csoportok példája nyomán). Ahogy figyeltem őket, úgy éreztem mintha a felnőtté-avatás vagyát hallottam volna kicsendülő mondataik izzásából. Sokféle-képpen lehetne nevezni ezeket a fiatalokat, csak épp „arctalanoknak” nem. A tiszta lap fehérségével, a zsidó mult leghaladóbb hagyományainak hitevével, a XX. század egyetemes ifjúságának öltudatoságával keresik ősi és mégis nagyon újnak tűnő identitásukat a magyar hazában. Zászlók nélkül is láttam magasra emelkedni lobogóikat...

KARÁCSONYI SJÁGER

Egyébként ők, az „identitást-keresők” tették elem az asztalra a karácsonyi vásár slágerét, a magyar könyvkiadás remekművét a Májumi Misné Tórájának egészen új és újszerű kiadását. Sok szép, érdekes, megható könyvet láttam az utóbbi években, hiszen nem csak a könyvüzleteket járom, hanem jelen voltam a jeruzsálemi és frankfurti könyv vásáron is. Tehát nem százával és ezreivel, hanem tízezeivel láttam új, korszerű könyveket. Egy sem éri utol ezt a kiadást! A hatalmas formátumú, színes faksimillékkel díszített - dokumentált könyv Dr. Scheiber Sándor tudós munkáját dicséri. Nem csak azért, mert a két tanulmány egyikét ő írta, hanem a kiadás koncepciójéért is. A másik tanulmány G. Séd-Rajna, a Sorbonne egyetem magyar származású professzornőjének munkája. Májumi nagy kódexe, amely eredetileg héber nyelven jelent

KITÜNŐ KÖTÖTT-ÉS SZÖVEGYAGOK

DORINA

DIVAT-KÜLÖNLEGESSÉGEIBŐL, önálló varrásra. Naponta 15.00—19.00 óra közt, az üzemben. RÁMÁT-GÁN, ABA HILJEL U. 25. MEGLEPŐ ÁRAK

Nagyapapa

LICHTMAN DÁVID SZÜLETÉS NAPJÁRA

kívánnak: Rozi, Rivka, Árje és az unokák

סנטורס CENTERTOURS

GÁRDOS S. asszony vezetése alatt

- * Ha **MAGYARORSZÁGRA** készül utazni — egyéni- leg, vagy szervezett utazással —, mi segítünk Önnek a vízum és a repülőjegy megszerzésében, szállodák leköltésében, stb.
- * Különlegesen olcsó árak februárban és márciusban
- AUSZTRÁLIA**
- * Szervezett utazások **EGYIPTOMBA**, archeológiához értő idegenvezetők kíséretével
- * Egyéni, odaadó gondoskodás minden utasról * (Beszélünk magyarul!)

„CENTERTOURS”, Dizengoff Center, a passzázshban, — a Hámásbir mellett, telefon: 280245/6/7

1981. I. 16.

7.

a hetedik nap a mi számlánkra!

Látott már Edenkertet a sivatag közepén? Így fogja érezni magát Ejn Gediben... különösen most, amikor az időjárás nagyon kellemes és az ár valósággal bámulatraméltó: 1490.—* sekel, beleértve az é.t.a-t egy személynek 6 napra és a hetedik nap a mi számlánkra Ejn-Gediben mindent megtalál, ami nyugtató és frissítő vakációhoz szükséges: gyönyörű sivatagi táj, száraz klíma, üde hegyi levegő és természetesen — az ismert gyógyforrások. Annak érdekében, hogy minden percet kihasználjon, a terv magában foglal érdekes kirándulásokat a környéken, valamint filmeket és előadásokat. Jöjjen most Ejn-Gedibe: erre a szabadságra van igazán szüksége. * Az árban bennfoglaltatik: utazás T.A.-ból oda-vissza, minden kedden Teljes panzió (tea, kávé és keksz a szobákban), szállítás és belépőjegy a fürdőbe. Minden szobában televízió, rádió és lércszabályozó.

ÉJN-GEDI

— A HOLT-TENGER GYÖNGYE

Részletek és feliratkozás: az üdülőben — Ejn Gedi, tel. 057-90253, 057-90874. Ugyancsak tel-avivi irodánkban: Kibuci üdülőszervezet, Rechov Allenby 100, tel. 615719, 614879. TEL-AVIV: Allenby 95, tel. 286186 (igazgatóság); Academy Travel, Trumpeldor 14, tel. 658165; Tamsza, Kikár Hámódná. Hé Böijjár 22, telefon 259315. — CHOLON: Turiko, rechov Weizmann 2, telefon 895126. — KPAR-SZABÁ: Tamsza, rechov Weizmann 78, telefon 052-22192. — NATANJA: Shartours, rech. Smuel Hánáciv 6, tel. 053-31343. — AFULA: Academy Travel, rech. Háknészet 10, tel. 065-93123. — RISON LÓCION: Kol Jiszráél Rison, rech. Herzl 45, tel. 946646. — ÁSKELON: Áskelon Tours, Merkáz Náfáti, telefon 051-29922. — BEER SEVA: Ben Weisz, rech. Háácmaút 48, tel. 057-74615 — ARÁD: Kereskedelmi Központ, tel. 057-98208.

LONDONI JEGYZETEK

Négy zsidó géniusz télviz idején...

Az angolszász főváros szellemi életének égboltján zsidó géniuszok csillaga ragyog. Csodálatos aratás télviz idején. A magyar származású világhírű filozófus-regényíró, Arthur Koestler új könyvvel jelentkezett „Babel tég-lői” (Bricks to Babel) címmel. A Budapesten született irodalmi Nobel-díj várományosa tanulmányait kötötte csokorba tanúsá-gátételként életéről, munkásságáról. A kibuc Heftzibah egykori munkása, ma a nemzetközi irodalom élvonalának illusztris tagja, sosem tagadta meg zsidóságát. A „Tolvajok az éjszakában”, vala-mint az „Igéret és Beteljesedés” remekműveivel nem lehet őt el-választani Izráeltől. Hogy néha az asszimiláció zsákutcájába té-véd? Hogy a „Tizenharmadik Törzs” szellemi akrobatamutatóvá nyírtak a történelmi bukfeceit hányja? Aki a „Sötétség dőben” (Darkness at noon) írásával aján-dékozta meg az emberiséget és zsidóságának szenvedéseivel tu-dott élni már 75 éve: a világ irodalom bűvös horizontján is a miénk.

Írta: ERDŐHAZI HUGÓ

tudomány. Százados klasszikus falak között lépett be a királynő hároinak családjába. Az oroszországi chaszid mult Angliában élő leszármazottja a cionizmus, Izrá-el államának elkötelezett legá-tusa, Weizmann baráti csodálója, Jeruzsálem szerelme. A rop-pant ellentmondások szellemi bi-lincseit géniusza szétvonta törni. A Brit Királyi Akadémia tagja-ként lehet cionista, Weizmann, Ben Gurion, Teddy Kollek bará-társával dícselkedhet. És ugyan-akkor a tudomány lírájával fogal-mazza meg epiisztólát Churchill-ről, aki Hitler, Mussolini, Cham-berlain és Daladier Európáját megmentette a jövőnek, — így a zsidóság maradvékát is...

Weizmann portréja ragadta meg figyelmemet. A keleteurópai gettó és modern nyugati életfor-ma sorsszerű harmóniájából bon-takozik ki az „új zsidó”, aki már nemcsak emócióival néz az ősi hazára, hanem a politikai realitás szabadságharcának aktív résztvevője és országalapító pio-nirja.

Mikes György, az európai híri humorista mesélte, hogy ha látogatást tesz Koestler Arthur otthonában, néha magyarrá fordítják a szót, egy kicsit belekapaszkodva a mult, a szülői otthon emlé-keibe. A téglák, amelyeket u. könyvében Babel épületére rak, a humánus arcát szépítik, a ke-serves, gyűlölködő világ jövőjét keresik, mint őseink profétái nem messze Heftzibah kibuc multjától...

Ha Koestler Arthur az angol zsi-dó (magyar zsidó?) Spinozája modern korunknak, akkor Sir Isaiah Berlin a huszadik század Maimonidesze. A zseni londoni transzparenszén szákrázik neve: „Személyes Bengomások” (Perso-nal Impressions) tanulmányával elmélkedve Churchillről, Roose-veltről, Boris Paszternákról, Ein-steinről, a kort formáló politiku-sokról, úgy deformáló szereplői-ről... Oxford egyetemének gon-dolkodóját magához ölelte a brit

Jó tudni itt a Themze partján, hogy a százados egyetemi város falai között él Sir Isaiah Berlin: John Lock követője, a brit filo-zófia modern Francia Baconja, aki a cionizmus meggyőződését a tudomány nyelvén mondja el Bia-lik és Avigdor Háméiri vallomá-saival Jeruzsálemből, Judeáról...

Képgalériákat látogatva nem volt nehéz a festészet és szob-rászat vásznai és faragványai kö-zött meglegnem a zsidó halhatat-lanok alkotásait. Mindkét zsidót hirdetik a kulturális események transzparenszi. Így követtem hát művészi vágyaim utját Kafka alázatával. Mert igaz, hogy Henry Moore halhatatlanná avatta Ja-cob Epsteint és való igaz, hogy Zola csodálata kísérte Camille Pissarro életét... Ezt azonban kevesen tudják, kevesen a tizez-rek közül, akik most elvonnulnak a két zsidó képzőművészeti órá-s

alkotásai előtt már hónapok óta London ködeivel, fekete felhőivel hadakozva.

A Tate és Ben Uri képtárak állították ki a most száz éve született Jacob Epstein szobrait. A New Yorkban született szob-rász az „East Side” jiddis gettó-jának emlékeivel érkezett még 1905 körül Londonba. Ha kacér-kodott is az új-testamentum té-máival, sosem tudott megválni a lengyel—orosz stílus vonatkozásai-tól. Rajzainak tematikája tanus-kodik erről. „A péntek esti ima”, „Apa és fia indul a zsiná-gógába”, „Reggeli ima” böcher-költészetének rajzrendszerei igazol-ják, hogy Jacob Epstein a zsidó-nép „Henry Moore”-ja. Nézem Weizmann fejét. Az erő és cha-szid misztikum váltakozás az arc-vonásaiban. Nézem Albert Ein-stein fejét. Milyen határtalan sze-retettel vezette vésőjét, formál-va a nagy fizikus és nagy zsidó portréját.

Ajtatos hangulat urálja Ca-mille Pissarro kiállítását a Hay-ward Galéria falai közé. A Themze parti képtár ezer és ezer látogatója némán, szinte lábujj-hegyen járja a termeket, ahol a képkeretekből szólnak hozzánk az impresszionizmus nagy tanítójá-nak témái. A Boulevard Mont-martre éjjel... Paraszok Pon-taire erdeiben... A táj Louven-ceinnes körül, Téli ut Norwood-ban... Csendes utcácskák, rá-cos-kerítéses házak, egy ember a távolban, vajon merre tart? Ez hat Camille Pissarro, a nyu-gatindiai szigeteken zsidó család-jában Párizsba származott fia, a-kit barátja, Monet, az impressio-nizmus Mózésének nevezett. A-mint hóna alatt képtartójával, hatalmas szakállal lépett be Montmartre kavéházába... S va-lóban, az impresszionizmus vón-dorait vezette el a beérkezés ígé-ret-földjére Párizs bulvárainak mostohaságából...

Arthur Koestler ifjúságának egy részét kibucban töltötte. Sir Isaiah Berlin Jeruzsálem szí-vét őrzi Oxford egyetemi talárla-alatt: Jacob Epstein Böcherje reggeli imrára indul. És Camille Pissarro, a nyugatindiai zsidó, a párizsi impresszionizmus atyja-ként — Mózésként hallatta szá-vát Zólával együtt a Dreyfus-per idején az antisemitizmus ellen.

« Izráelben mindenkit elnémitanak! » - kiáltozzák egy évtizede Sáchák professzorék Izráelből

Elöttem az Egyesült Államok egyik legnagyobb példányszámu napilapja, a Los Angeles Herald Examiner, s benne egy interjú Sáchák egyetemi tanárral, a Jeru-zsálemi Héber Egyetem szervez-kémia tanszéke professzorával, annak bizonyosságaként, hogy Iz-ráel-ellenes propagandát terén ön-ellátóak vagyunk, ellenségeink merőben feleslegesen pocskolják erre pénzüket és energiájukat. Az interjú bevezetése kurtán és szimplán leszögezi, hogy Izráel-ben a helyzet ma olyan, mint 1865 előtt volt Amerikában, a rabszolgatartó déli államokban, és a Gus Emunim azt a szerepet tölti be nálunk, amit ott és ak-kor a Ku-Klux-Klan. Kiderül az is, hogy Sáchák professzor és tár-sai az ilyesmiket több mintegy év-tizede („1956-ban ábrándultam ki a cionizmusból, 68-ban határo-ztam el a harcot”) közlik a nagy világgal, a többi közt egy kéthe-tenként postázott felvilágosító fü-zetben. Nem derül ki az interjú-ból, hogy honnan szerzik ehhez a pénzt. Sejteni azért lehet.

Losangelesli barátom, aki a mintegy 6000 szavas interjú ne-kem bekiült, piros tintával huza alá a legmegdöbbentőbb részleteket, de hát a mi lapunkban már ennyire se futja a hely. A leghelyesebb talán az idézeteket a legarcuspapírral kezdeni (szó szerinti fordításban):

„Annyi bizonyos, hogy az izrá-eli társadalmat bejűrlől szétrom-bolták... Hadseregnek vannak még elit-alkulatai, amelyek a ki-bucok fiataljaiból és nagyképzett ségü tisztekből állanak, de a had-sereg zöme már szétzillett, mert elégedetlenségéből áll. Az izráeli hadseregben mindennapos, hogy a katonák megtámadják a kavé-házakban, futballpályákon, vagy utban hazamenet a tisztjeiket.”

Maga a két interjúvaló ujsá-gíró sem hihette ezt, megkérdez-ték:

„Hogyhogy: megtámadják?”

Sáchák: „Meg”.

Az ujságírók: „Lázadnak te-hát?”

Sáchák: „Nem lázadnak. De ha a tiszt veri a közlegényeket és

megalázó büntetéseket alkalmaz-mit tegyen a baka, akit például-ágy lábához kötöttek? Az egyik-tűri, a másik nem, hanem bajtár-sakat keres és megverik a tisz-tet.”

Nehogy azt higgyük, hogy csak a bakák lázonganak, a tisztek vi-szont a rendszert védik, erről Sá-chák szerint szó sincs. Szerinte a generálisok (és volt generáli-sok) egyik csoportja Jordánia el-foglalását tervezi, a másik pedig Milton Friedman gazdasági polití-káját akarja erőszakkal alkalmaz-ni: sztrájktilalmat, a szabadság-jogok felfüggesztését: szakszerve-zetek megszüntetését, s alacsony béreket, hogy iparunk úgy fej-lődhessék, mint a taiwani vagy a dél-koreai.

A választásoktól a professzor a Munkapárt elsőpró győzelmét vár-ja, de amikor az ujságírók ennek következményei felől faggatják, útiab meghökentéssel szolgál. Akarják majd tartani a területe-Nehogy illuzióink legyenek Pe-resz vagy Rábin felől, mindket-ten továbbra is uralmuk alatt akarják majd tartani a területe-keket, ugyanakkor azonban „szét-kerik” a településeket és ezek fey-veres erejét. Mi erről a külön, sa-ját haderőről eddig nem tudunk, úgy látszik, ő igen. Azt állítja, hogy már most folyik Izráelben a polgári háború, akik a legfanatiku-sabbak. Nem egészen érthető, hol bujik meg ez a 40—50 ezer az itteniek kívül, amikor épp most halljuk, hogy a telepesek szeret-nék az egyes telenülések létszá-mát 60—60 családra feltölteni, ami azt jelenti, hogy ma a lét-szám ennél is kevesebb. Lehet, hogy Sáchák fantáziájában élnek.

Ez a fantázia akkor a legeleve-nebb, amikor a területek arabjai-ról van szó. A professzor szerint, mivel ott minden politikai össze-jövetel tilos, közös ügyeiket az arabok családi vagy társadalmi kísérteteleken kénytelenek megbeszélni. De mert tömérdek a kém és a besugó, a katonai pa-rancsnokság megtudja az ilyes-mit „s éjnek idején katonákkal kísértetik be a katonai parancs noságra a lakodalomra vagy szil-letésnapra készülődő előkelősége-ket, közlik, hogy az ünnepséget politikai gyűlésnek tekintik, amin tilos megjelennie.”

A másik elnyomó módszer Sá-chák szerint abban áll, hogy a te-rületek földművesei csak a kato-nai kormányzat engedélyével vi-hetik piacra a paradicsomukat, egyéb terményeiket, ezek pedig romlandók, miértis az engedély-ért remegő arabok mindent nyi-latkoznak, akár amerikai ujsá-gírók előtt is, amit a parancsnok-ság kíván tőlük.

Érdekes, hogy mi soha ilyen, a katonai parancsnokságnak tetsző

nyilatkozatot nem hallunk. Ellen-ségeset viszont annál gyakrab-ban. Ugy látszik, sajtónk csak azokat szólaltatja meg, akik nem termelnek paradicsomot, de ak-kor vajon miért zsaroljuk meg a termelőket, ha az ő szavukat amugy sem közöljük? Erre csak Sáchákék tudják a választ.

Mint ahogyan kész válaszuk van a megoldásra is: a de-cionizált Izráel visszavonulása a 67-es határookra és a menekültek vis-zátérése. A területre? Dehog, ide Izráelbe. „The right to the Palestinian from its territory to return.” Hogy mi lenne ebből? Ó, nyugtatja meg az ujságírókat (és minket) Sáchák: nem kell az egy milliót egyszerre beresz-teni. Lehet éventenként 50—80 ez-res csoportokban...

Az interjú Amerikában adván, szeretettel megemlékezik az ot-ta ni zsidókról is. Különös, mondja, hogy az amerikai zsidók teljes polgárjogokat követelnek maguk-nak, de a palesztinaiktól megta-gadják ugyanazt. Bizonyára sze-rette volna ki is mélyíteni a pár-huzamot az amerikai zsidóság és a PFSZ hívei között, s ha a fantá-ziaját ott is oly szabadon szár-nyaltathatta volna, mint nálunk a PFSZ hívei között, s ha a fantá-ziaját ott is oly szabadon szár-nyaltathatta volna, mint nálunk a palesztin-tereken elvert katoná-tisztekkel vagy a paradicsom-zsarolással kapcsolatban, akkor csodálatos tényekről hallottunk volna tőle. Bizonyára megtudtuk volna, eddig hány bombamerény-letet követtek el az amerikai zsi-dók a békés amerikaiak ellen, s hányszor indított miattuk véres háborukat Amerika ellen a világ zsidósága. Balszerencséjére Los Angelesben beszélt, s ott ezt még sem kockáztathatta meg.

Savain kívül egyébként igen be-szédés a hallgatása is. A 6000 szavas interjúban egyetlen szó sincs arról, miért aggasztja az izráelieket az Aráfiát-vezette Pa-lesztina, az ott felvonulási tere-pet jelő arab, esetleg orosz vagy kubai hadak. Egyetlen szó sem ejtett ezenkívül arról a rejtélyes körülményről, hogy ha Izráelben ennnyire nincs demokrácia és szó-lásszabadság, akkor hogyan foly-tathatja ő ily akadálytalanul ezt a propagandát immár több mint egy évtized óta. De a legléleke-sében az a rejtély mered az inter-júból felénk, hogy vajon mi in-dit valakit arra, hogy megkísé-relje önmaga, népe és hazája el-pusztítását?

GRÉDA JÓZSEF

ISRACART, VISA
Ez az új szolgálat, amit vevőinknek nyújtunk. Nagy választék az amatőr-fényképeseknek. Előhívás és színes nagyítások Kodak vagy Fuji papíron, választása szerint.
Utlevél-fénykép egy perc alatt! — Eladás, csere, vétel.
Kedden egész nap zárva.
Photo-Brenner
31 REH HECHALUTZ, HAIFA

Az elegáns asszonyok nagy mére-teiben is

Gazdag választékban ru-hák, kosztümök, kabátok, blúzok szoknyák nadrágok — a mi vagy a vevő anyagából, gyári áron
LILIAN MODELL
Telefon: 03-227870
SCHATZ 2, TEL-AVIV
Dizengoff 160 sarok

KÜLDJÖN
VÁMMENTES IKKA AJANDEKUTALVÁNYT
magyarországi rokonainak és barátainak
A decemberi (12. sz.) listákra feladott megrendeléseket január 8-ikán kiosztották Magyarországon. — A januári listát, február közepén történő kiosztásra, január 28-ikán zárjuk.
Megrendelések:
HAIFA: Hácóhén Jákov, a HOH helyiségében. Pevsner 2, naponta (péntek kivételével) d.e. 9—11-ig. Tel. 667435. Lakás tel. 88824.
JERUZSÁLEM: Jeruzsálem könyvtár, Jávec utca 2. Tel. 02-233369. Üzleti órák: 9—14 és 4—7-ig. Kedden délután zárva. — TUZEX honok is kaphatók.
TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27, I. em. D. e. 9—12.30, d. n. 4—6.30 között. — Telefon 655052. Pénteken zárva.
BEER-SÉVA: Frankfurter István. Háácmánút 49—51. Telefon 38701.
Levelezést kizárólag: G. KEMÉNY, Tel-Aviv, Ben Jehuda 27. címre kérjük.
IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségöl mentes küldési lehetősége MAGYARORSZÁGRA
TUZEX ajándékhonok kaphatók
Csehszlovákiába való küldésre

KÜLDJÖN
GITRUS
GYÜMÖLCSÖKET
ajándék-ládában
NYUGAT-EURÓPÁBA
és az
EGYESÜLT ÁLLAMOKBA:
NARANCST
vagy
GRAPE-FRUITOT
export-minőségben
*
Megrendelhető:
PARDESZ SZINDIKAT-nál
T.A., roh. Káplán 8. — 64734
Tel. 03-210121

HALLÓ KÉSZÜLÉKEK
UJDONSÁG NAGYOTHALLÓKNAK
* Ezennel közlöm, hogy kaptunk hordozható hangerősítőt telefonhoz: ugyancsak beszereshető nálam ébresztőóra, csöngetés felerősítő és száraz elem ellenőrző készülék.
* Ugyancsak kaptunk új, kicsiny hallókészülék modelleket az USA-ból.
* Mindenféle elemek, udvarias kiszolgálás, min-dennemű hallókészülék javítása, kedvező munka-órákban.
MEDTON, Ben Jehuda 39, Tel Aviv, tel. 652910

A Long Island-i Rosen család nem képes tovább elviselni a megpróbáltatásokat. Először keresztet égettek a kertjükben. (A keresztégetés a fajgyűlölő Ku Klux Klan csoport hadizenetének a jele.) Aztán 14 éves fiukat lefoglák az iskola-buszban és háttára moshatatlán festékekkel „Büdös zsidó fattyú” szöveget festették. Végül felgyújtották a garázsukat. Ezekután Rosenék nem hajlandók tovább a környékén maradni s a házat, amit csak nemrég vettek magas áron, eladásra adták át a helyi ingatlan irodának. A zsidó család a sorozatos atrocitásokból azt a következtetést vonja le, hogy nem kívánatosak a környéken.

Ugyancsak Long Islandban Rabbi Gabriel Maza naponta kapja a névtelen telefonhívásokat: „Vigyázz, rohadt zsidó, leszámolunk veled.”

Ezután ifjú hulgánok páni-ot okoznak Maza rabbi templomában, amikor a szombati istentisztelet után behajtanak a

NEW-YORKI LEVÉL:

«ÉZSAU GYŰLÖLI JÁKOBOT»

ANTISZEMITA HULLÁM AMERIKÁBAN

templom udvarába, ahol színtesurolják a távozó hiveket, miközben „Heil Hitler”, „Halál a zsidókra” jelszavakat kiáltották. Miután az izgatott hívők hazamentek, a hulgánok visszatértek és keresztet nyirtak a templom előtti pázsitra.

Brooklyn egyik zsinagógájában barbár pusztítást végeztek, elrabolták az ezüst kegszereket, szétrombolták a berendezést és megszentelték a Tórákat.

Németország, Franciaország, Törökország és Argentína után, Amerikában sem jobb a helyzet. Az ósrégi gyűlölet, amitől mi a világégés előtt Európában annyit szenvedtünk, ismét felütötte a fejét, illetve sajnos sohasem szűnt meg.

Még sötétebb a helyzet, ha megtudjuk, hogy a Bné Brit Liga a fenti előzmények alapján 1981-re az utóbbi évek legsúlyosabb antiszemitizmusát jósolja. Támadások zsidó intézmények, temetők, templomok és magántulajdon ellen jövőre tul fogják szárnyalni az idén előfordult 129 zsidóellenes megnyilvánulást, melyek közül 51 irányult zsidók háza és üzletei ellen.

A rendőrség szerint az incidensek zöme tizenévesek munkája, viszont mindaddig az illetékesek nem voltak képesek megállapítani, hogy mi ennek az antiszemitajárványnak az indítókai.

Egyesek az amerikai antiszemitizmus fellángolásáért azt a publicitást teszik felelőssé, amit a sajtó a franciaországi robbanásnak és más külföldi neonáci megnyilvánulásnak adott.

Robert Abrams, New York zsidó főügyésze szerint semmiesetre sem lehet a dolgot, mint feleltlen ifjak csinytevéseit elintézni. Odahaza hallanak beszélni, azt ököttelenség formájában végre hajtják.

Bármily legyen is az ok, a bekövetkezett atrocitások elegendők voltak ahhoz, hogy New Jerseyben a zsidó frontarcosok szövetsége — fegyvernélküli — magánrendőrség felállítását határozza el. Természetesen a Zsidó Védelmi Liga sem maradhat ki a játékból, ök is elővették khaki egyenruhájukat és fegyveres járőröket szerveztek Long Island főútvonalain, amit persze a helyi rendő-

ség nem éppen jó szemmel néz. A zsidó vezetők ezt támogatják. Szerintük, ha a zsidó egyenjogú állampolgár Amerikában, Szerinte a felnőttek sem jobb a fiataloknál és amit az utóbbiak ha ugyanugy fizeti az adóját mint keresztény társa, akkor ugyanugy megkövetelheti a rendőrség és hatóságok védelmét.

Edward Koch, New York zsidó polgármestere részben az UNO-t okolja a fejleményekért. „Ha a béke céljából alakult világszervezet számos tagállama a legaljasabb zsidóellenes szövegeket okádja az anticomizmus örve alatt, ami a valóságban a legutószélibb antiszemitizmus, akkor nem csoda, hogy ez a gyűlölet átragad az utca egyszerű emberére”.

Az illetékesek, a Bné Brit és a rendőrség megállapítása szerint, bármilyen sajnálatosak a fenti esetek, az újra feleltlen Ku Klux Klan cselekedetein kívül, nem lehet szervezett antiszemitizmusról beszélni. Sőt, a fekete antiszemitizmus, amely Andrew Young UNO követnek a PFSZ-szel való kapcsolata miatt bekövetkezett lemondása miatt csapott lángra, Reagan, illetve a konzervatív jobboldal választási győzelme után elhalóban van. Később félnek az új éráról és így saját bajjukkal vannak elfoglalva.

Ha az okok keresésénél tartunk, akkor semmiesetre sem szabad megfeledkeznünk arról, hogy az amerikai baptista egyház feje a szószékéről hirdeti, miszerint „az Örökkévaló nem hallgatja meg a zsidók imáját.”

Az amerikai Protestáns Egyházak Keresztény Konferenciája programjába iktatta az önálló palesztin államot. Ki kérte fel őket erre? Nincsen más gondjuk? Tudjuk, hogy ősidők óta a keresztény egyház volt az antiszemitizmus forrása s amint látjuk, onnan is fúj a szél. Sajnálatos állapotunkat meg, hogy a világ nem sokat változott.

Az okok kutatásánál semmiesetre sem szabad figyelmen kívül hagynunk a novemberi eseményeket. Amikoris hosszú évtizedek után az amerikai zsidóság nagyrésze cserbenhagyta demokratikus hagyományait és Reaganra szavazott. A zsidók, mint az amerikai többség, elégedetlenek voltak Carter gazdasági és külpolitikájával. Ezenkívül a zsidók szemében Carter nem volt eléggé Izrael barát, ez pedig az amerikai zsidóknál döntően esett a latba. Csakhogy Reagannal együtt elsőprő győzelmet arattak a konzervatív jobboldali jelöltek is. Köztudomásu továbbá, hogy Reagan választási kampányát, nehéz dollármilliókkal támogatták különböző szélsőjobboldali körök. Ezek közül a leghatalmasabb és leghangosabb a több kisebb csoportból alakult úgynevezett „Erdőközi többség”. Ezek, ha nyíltan nem is hangoztatnak antiszemitá szövegeket, de fajvédő alakulatnak tartják magukat s többek közt a négerök jogainak megnyirbálását, a magzatelhajtás betiltását és más szociális vívmányok eltörlését propagálják. Ezek a konzervatív körök Reagan választási győzelme után követelik millióik ellenértékét, azaz az ország politikájának jobbrtolódását, ami viszont magával hozza az antiszemitizmust.

Azt hiszem, kár a fejünket törni és az okokat keresni. Hogy miért nem szerettek bennünket, azt bölcsseink már régesrég mondták: „Ézsau gyűlölő Jákobot”. Ezekután csak abban reménykedhetünk, hogy Reagan, munka társaival együtt sarkára fog állni és nem fogja engedni, hogy az ósrégi mérges fekély fellobbanjon a szabadságot hirdető demokratikus Amerikában.

SENGHOR ELNÖK ZÁRSZÁMADÁST CSINÁLT

Irta: NASCHITZ FRIGYES

Leopold Sédar Senghor, a szuverén Szenegál első köztársasági elnökének sokáig kellett várnia arra, hogy a történelem színpadára lépjen.

A 74 éves Senghor, országa fővárosában és Párizsban tanult, majd görög-latin szakos tanár lett. Az ókori kultúrának a francia eszméiséggel való összesodródása nemcsak humanista világlátását alakította ki, hanem arra is ösztönölte, hogy a lelke és agytekercsibe mélyített fogalomértékeket és esztétikai képleteket fekete hazája humuszába ültesse. Tehette ezt annál is inkább, mivel robogó ritmus- és nyelvértéke, valamint az újjáéledő afrikai valóság fényáradata alkonya és hívős szívréhangja, titokzatos mítosza és életeleveníítő önnudata felgyújtották költői képzeletét. Senghor szögére akasztotta a mesterségét, leszállt a Ba bits által „hajnalok karzatá”-nak nevezett katedrálról, majd összegyűjtötte hazája — és más francia nyelven író afrikai költők jellegzetes verseit és azokat könyvekben adta ki. A néhány sajtó nemeseveretű szerzeményét magában foglaló standard értékű műhöz Sartre irt előszót.

Senghor 1945-ben, német fogságból való hazatérését követően, mint hazája képviselője, a francia Nemzetgyűlés tagja lett és ezt a méltóságot 20 év előtti elnökké való megválasztásáig tölthette be, miután a többnyire szüddán-négerekkel benépesített, közel három millió lakost számláló Szenegált az UNO felvette tagjai sorába. A magas stallum nem laiszította az önként lelépő Senghornak az irodalomhoz való kapcsolatait. Irt, verselt és át, — helyesebben — felértékelte. Igyekezete abban összpontosult, hogy a fekete kontinens előítéletekkel terhelt népeinek élet- és kultúr-szintjét emelje, valamint az önmagukkal és küldetésüddatukkal szemben vak öslakosság fásultságát, kisebbségi érzetét és a volt gyarmatgyámok ellen táplált ellenszenvét legyűrje. Az államvezetői méltóságról lemondott Senghornak a zsidósághoz kötődő viszonya barátságos volt. Még Párizsban megismerkedett a zionista körökkel, sőt Nordau meghitt tisztelőhez tartozott, akinek 57 év előtti temetési szertartásán gyászbeszédet mondott! Izrael felé érzett rokonszenvét elködösítette az OAU („Organization of African Unity”) közös platformra hozott állásfoglalása és a Jom-Kipur-i háborút követő, diplomáciai viszonyt megszakító országokkal való azonosulási kötelezettsége. Ezek ellenére 1975-ben felajánlotta közvetítését Izrael és az arab országok között, amelyet Jeruzsálem hívősen fogadott, mert a kulisszák mögött ágáló dróthuzók távirányított befolyásától tartott. A sikertelen kísérlet nem keserítette el, és baráti érzelmeinek hangot adott 1978-ban, amikor is párt-híve Simon Peresz meglátogatta Dakarbán.

Leopold Senghor, akit 12 év előtt a Német Könyvkiadók Társaságának Zsürije Békédíjjal tüntetett ki, most lép a porondról. Idejét az irodalomnak kívánja szentelni, mint annak a törzsnek a tagja, amelyet már Horatius is kiválasztottnak magasztalt.

ASKENAZI ERVIN

1981. I. 16.

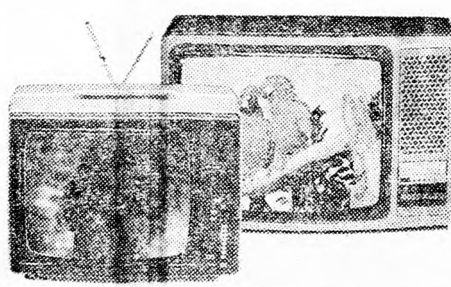
9.

CSAK EGYETLEN TELEVIZIÓ MUTATHATJA

ITT BE A VÉD-JEGYÉT

TLT
SCHAUB-LORENZ
MADE IN WEST GERMANY

KIZARÓLAGOS IMPORTŐR:
kinori Ltd
TEL-AVIV, RCH. PEREC 4,
Tel. 621984, 624193

Kapható a jobb elektronikai üzletekben

A VILÁG LEGJOBB TELEVIZIÓJA

PENTEK

15.00: A FEKETE VARAZS — „Apák és fiuk”
 15.25: A SZOMBAT FOGADÁSA
 17.50: Arab játékfilm
 20.00: A SZOMBAT BEKÖSZÖNTESE — Báruch Lévi az ifjúságról és a hagyományról beszél, Simon Kohén szombati dallamokat ad elő, levezeti: Jákov Bánáj
 20.15: HANGOS HETI HIRADO
 21.15: KELLEMES SZORAKOZÁST! Meni Peer és vendégei
 22.15: „A FÜGGÖNY LEGÖRDÜL” — Utolsó rész: Brooke elvált és két gyermekével Kaliforniában él. A beteg apát hazaviszik, ahol titkárnője ápolja. Bridget meghal. (Szines)
 23.05: ÓUINCY — „Gyér kilátások”
 23.55: Egy mondat a Szentírásból. Hírek.

ISKOLATÉVÉ

8.10: Könyvrészlet
 8.30: Természetrájt
 9.00: Állampolgárság
 9.20: Matematika a 8. oszt-nak
 10.10: Judaisztika
 10.30: Zenecóra a 4-6. oszt-nak
 11.10: A mi óránk
 12.00: Műsor Tu-Bisvátra
 12.30: Közkeleti muzsika
 13.00: Műsor Tu-Bisvátra
 14.00: Szabadegyetem

SZOMBAT

18.02: RAJZFILMEK
 20.00: A SZOMBAT KIMENETELE — Műsor Tu-Bisvátra. Dudu Elhárar, Nira Gál, Gabi Száde és a „Céva Tári” együttes közreműködésével.
 20.30: MÁBÁT HIRMAGAZIN
 21.05: SPORTHIRADO
 22.05: „SZERELEM ÉS AZ ELVÁLT SZÜLŐK” — Tévéfilm, amely különváltan élő házaspárról szól, akik azonban igyekeznek fenntartani a családi keretet és normális körülmények között felnevelni gyermekeiket. Főszereplők Susa Saint, James és Mike Farrell.
 23.40: Egy mondat a Szentírásból. Hírek.

1981 január 16, PENTEK
 5741 svát 11

I. MŰSOR

7.07: Reggeli koncert, 11.15: Elemistáknak, — 12.05: Zene-művek, 13.00: Könnyű és klasszikus, 14.10: Gyerekeknek, — 15.00: A szombat fogadása, — 16.05: Gastoldi- és Mozart-művek, 17.00: Irodalom, — 20.05: Péntek esti hangverseny, 23.00: Shakespeare és kora, 0.10: Éji zene, 1.10: Hátikvá.

II. MŰSOR

8.10: Reggeli zenés magazin, 12.05: Balesetmegelőzés, 12.33: Sportmagazin — 14.10: Még egy hét, 16.10: Érdekes emberekkel, 17.05: Külpolitika, 18.05: Interjú, 19.05: A héten történt, — 20.10: Ima és dal, 21.05: Spanyol románcok, 22.05: Nyomozás, 23.05: Párbeszéd, — 0.10: Dallal a világ körül, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

9.05: Reggeli ünnepség, 11.05: Hazulról, 12.05: Sofőröknek, — 14.30: Péntek délután, — 16.05: Költők dalaiból, 17.05: Olék és jorédok, — 18.05: Ez a véleményem, 19.05: Hanglemezek, — 20.05: Koncert, 22.05: Kedvelt dalok, 0.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

1981 január 17, SZOMBAT
 5741 svát 12

I. MŰSOR

8.05: Művészlemez, 9.00: A tudomány világa, 9.25: Mozart-művek, 10.10: Hegedűszámok, — 12.05: Hangjáték, 13.00: A színház világa, 14.10: Gyerekeknek, 15.00: Kamarazene, — 16.30: Brahms élete, 20.05: Az izraeli Filharmonikus Zenekar felvételeiből, 22.05: Rádióvíta, 23.00: Modern muzsika, 0.10: Éji zene, 1.10: Hátikvá.

II. MŰSOR

8.10: Kedvelt lemezek, 9.05: Humoros számok, — 11.05: Téli találkozás, 12.05: Gyerekek és szülők, — 13.05: Hanglemezek és slágerek, 14.10: Futballmérkőzések eredményei dalokkal, 17.10: Szülőföldem, — 18.04: Az ügy elintézés alatt, 18.31: Sport, 20.20: Hanglemezek, — 20.45: Sportíradó, 21.05: Közkeleti magazin, 22.05: Móláve málká, 23.05: A rádió, tévé és sajtó kulisszái mögött, — 0.10: Dalok egy témára, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

8.05: Csodás dalok, — 10.05: Musical, 12.05: Kedvelt énekes, 13.05: Interjú, 14.05: Régi kedvelt lemezek, — 16.05: Katonai együttesek, — 17.05: Beszélgetés egy tiszttel, 19.05: Slágerek, — 21.05: Hagyományok, — 22.05: Barangolás az országban, 23.05: Könnyű és klasszikus, — 0.05: Éjjeli madarak, 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

Ezúton közöljük barátainkkal, hogy új telefonszámunk: **316289**
 Dr. BENEDEK PÁL és BENEDEK ERZSÉBET

A TEL-AVIVI MOZIK MŰSORA

ALLENBY: Kellems repülés
 BEN JEHUDA: Botsinálta gyilkos
 CAFON: Az utolsó Metró
 CHÉN: Vadlibák
 CINEMA 1: Furcsa világ
 CINEMA 2: A kaktuszvirág
 DEKEL: Brubaker
 DRIVE IN: (1) A világ ura; (2) Áttörés
 ESZTER: A bomba nő
 GÁT: Dícsőség
 GORDON: Nijinsky
 HOD: Kémjáték
 LIMOR: Amerikai gigoló
 MÁXIM: Rossz időzítés
 MOGRÁBI: Második fejezet
 ORLI: Ujjak
 PARIS: Az örökösök
 PEER: Zúrzavar a klubban
 SÁCHAF: Csillagpor
 STUDIO: A hagyományozó
 TCHÉLET: A Blues-testvérek
 TEL AVIV: WOODSTOCK
 TEL AVIV MUZEUM: Bízalom

„MAGDA”

fogászati laboratórium
 Protézisok sürgős javítása fél óra alatt — Nyugdíjasoknak 25% engedmény.
 TEL-AVIV, BALFOUR 27

NIJINSKY

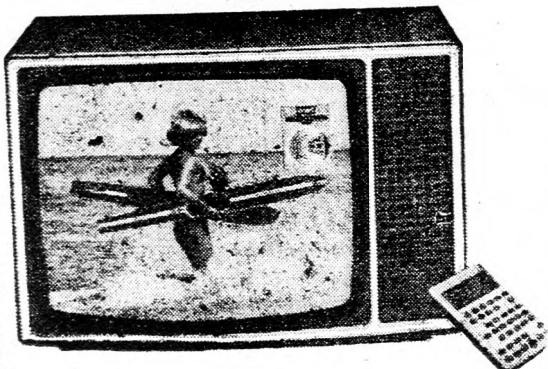
A legendává vált ember igaz története.
 HERBERT ROSS filmje.
 Szereplők:
 ALLEN BATES,
 GEORGE DE LA PENA.
 Országos bemutató szombat, január 17-től a „GORDON” moziban. T.A. Szombat este 7.30 — 9.45. Hétköznap 5.15 - 7.30 - 9.45

Ha nincs még színes televíziója — most van az ideje, hogy vásároljon

STEREO SHIRI cégnél, Haifa

„Stereo Shiri” megbízott képviselő — ajánlja A SZINES TELEVIZIÓK NAGY VÁLASZTÉKAT,

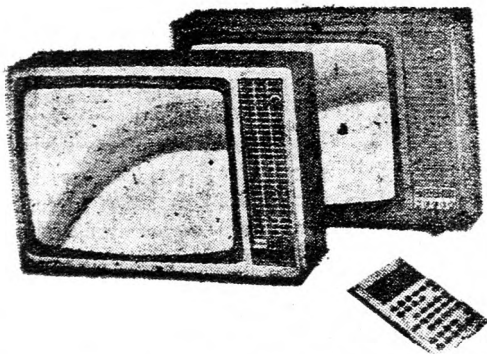
a legjobb cégek gyártmányait, eredeti készülékeket. 1981-es modellek, a német és japán gyártmányok legjava.

NORDMENDE *

JVC *

ITT Schaub Lorenz

SONY

SANYO

GRAETZ

SAJÁT ÉRDEKÉBEN! VÁSÁROLJON CSAK MEGBIZOTT KÉPVISELŐNÉL — „SHIRI”-NÉL

Azonnali szállítás, 5 részletfizetési lehetőség. Amíg a készlet tart. Szállítás, beállítás és utmutatás a vevő otthonában — díjmentesen! * Import, service és garancia Ampa által

STEREO „SHIRI”

— az AMPA meghatalmazott képviselője.
 Régi, megbízható cég. Évtizedes szakértői munkájával nyerte el a közbizalmat.

HAIFA, HERZL-STR. 59, Tel. 04-661273, 04-645743.

hosszú ideig kíséri önt

HAIFA, HERZL UTCA 59 • TELEFON: 04-661273, 645743

Szombat este nyitva

TIRÁT HÁSTICHIM-nél

több száz sekel valódi megtakarítás
 FALTÓL-FALIG SZŐNYEGEK, CARMEL SZŐNYEGEK

ENGEDMÉNY

50%

-IG!

Érvényben, míg a készlet tart.

Továbbá a bemutatón

KLASSZIKUS ÉS MODERN SZŐNYEGEK

NYITVA NAPONTA reggel 08.30-tól este 8.00-ig.

JABOTINSKY 124, RAMÁT-GÁN, (a rendőrség mellett)

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS-VÉTEL

BORKABATOK szarmehundak szononégi arakban. Alakításokat vállalunk. Tel-Aviv, Ben Jehuda 37. - 635429.

VEZUNK régi butort, friziderek, falozásokat, szonozásokat, felszámolást. stb. 836215, 811845, 315485, Givataim.

VILLANYTOROTYAK - javító szolgálat az országban. Csácskesz, Bialik 12. Ramat-Gan. 736184.

ZEJOSIA javító borségeket, felszámolást, háztartási felszerelést, butort, stb. 811041, 876274.

MERKAZ HAAVAZ, Tel-Aviv, Haaron 21, Tschana Merkazit, 33769, naponta kóser, friss kacska, liba, pulyka. Kezres 8-17-ig.

MODERN női, férfi parókák minden színben 200 - sekel. Hajpótlak, fonatok. L'Espresso el Szalon Jemel, Allenby 93, Tel-Aviv. 296682.

MINDENFÉLE régi könyvek, angol, német, francia, román nyelvet veszt. Polik, Tel-Aviv, King George 36, 284816.

TRISZEK 95 - sekel méter. Javítások, rakók 5 éves jótállás. Martin, Tel-Aviv. 281863.

HASZNALT friziderek: Hazi és kereskedelmi friziderek, szes, alad, javító és csere. "Kürur Lerinsky" Sédorot Har Clon 17, Tel-Aviv Lerinsky 90 sarak. Tel.: 829554.

ELADÓ Szaraton étkezősarok, feher szinu Ludovic és Reznicy hálszóba. Rik-Szabó, Házapuz 5/1.

UJ GYAKORLO kerekpár órával, privátul eladó. 2000 - sekel. 03-654329.

VAUXHALL-VICTOR 1969 Station 35-as motorral, jó állapotban eladó. Tel. 04-32438 pénteken délután és szombaton 08:00-ig nap.

OLCSÓN Canon árceneműk, amerikai torokozók, anyzok, csizmák, tollkábátok, kávé, aljandékok, Universal, Tel-Aviv, Allenby 27.

UJ OROSZ stárvás szalon-zongora eladó, Rechovo, Kfar Gevrol, Ben Gurion 41/24.

FELSZÁMOLÁS miatt eladó antik butorok és festmények. Rámát-Gan, Roaz 10/A, 8-as lakás, az Elise mellett, pénteken és szombaton 11-6 között.

KOMOLY művelővő vesztéjomségi festményeket és európai művészeti tárgyakat, tel. 03-248568.

ALKALMILAG venni jó állapotban lévő Siemens, vagy Telefunken rádió, berendezést, tel. 03-231028.

VARDA, Ditzengoff 151, ruhák, szonozók, pongvolák, aladé kátruitása, tezem kiadó, 03-236854.

MAGYARNYELVU Thách (Biblia), fekete-fehér Philips televízió jó állapotban 225694.

KÜLÖNFÉLE

ILANA PAROKASZALON, Különlégek Elura parókák 10-20% engedmánnyel. Ditzengoff 125, 03-224596.

A ZUCKERMANN fogászati laboratóriumban expressz javítások fél óra alatt. Tel-Aviv, King George 5, Tel. 282429.

ASZTALOS szakmunkás javításokat és új munkák elvégzését vállalja, megbízható. Bach, Tel.: 03-284940.

MAGI-CLEAN otthonában tisztít szonozásokat és háztartási butorokat - 052-70643.

A BOILER, melynek segítségével csökken a villanyáramlás, "Matechot Chásmal", a gyár 03-802146, ügyvölások, tel.: 03-394320, 03-415034, 04-726263, 04-709774, 02-242271, 03-755556.

MAGDA fogászati laboratórium vállal sürgős protézis-javításokat; fél óra alatt. Nyugdíjasoknak 25 százalékos engedmény. Tel-Aviv, Balfour 27.

MONT veszt butorokat, árkéséget, villamosági cikkek, stb. 834539 és este 390131.

"LOS TRONCOS", Jiszraeli argentin nyelvű újság a Natanja-Tel-Aviv országban, a Sonol benzinkútjánál, igazgatói lakóhely. Meghívja önként ebédre és vacsorára, a hét minden napján, kellemes, elegáns légkörben. Továbbá speciális rendezvények, üzleti étkezések, esküvők, ház-művek, születésnapok, házai találkozókat művészi műsorral táncval, vagy anélkül. Helrendelés telefonon, csak a d.e. órákban, az irodában: tel. 753-36115.

ASZTALOS szakmunkás javításokat és új munkák elvégzését vállalja, megbízható. Bach, Tel. 03-284940.

ZEEV kádak romancsása az egész országban, felelősséggel, tel. 052-726622, 04-326622.

FORRO buss a nap számlájára! Servitáj Merkáz R. M. Givataim, Kátrzenel-son 131, tel. 731932.

BUTOROK, zongorák felújítása különleges politurával, a megrendelő lakásán is. Felelősségteljes munka. 845733, este.

SZABINÁ vállal kátrpitos munkát, javításokat, esztét. hárszínű, anyagból, inovesz tanácsadás. 822543.

MEGLEPÉSEK! Amennyiben azt akarja, hogy régi borkabátja modern legyen. Alakítsuk. Borkabátok, zsonok, nőknök és férfiaknak, tászkák és utazási kellekék, javítások és alakítások mérsékelt árkban. Doron, Tel-Aviv, - Allenby 40, tel. 659217.

A 40-ES ÉVEK elején lévő hölgy levelezze hasonló koru férfivel németül, 88829-74 Street, Edmonton, Alberta, T6E 2R1, Canada.

SZORÁK festés és altokét, valamint kádak és friziderek felújítását felelősséggel vállaljuk, 03-789349, este.

PLASZTIKESZTÉS szonozóknál 160. Átro lakkozás 30... Tökéletes tisztaság, 809267.

HAMATRIK nagytakarítás és polish lakásokban, feregirítással, 1259 sz. engedély, felelősséggel. 03-313599.

ÁLLÁS

SZORCALMAS, meghívható munkánót keresünk heti 5 napra, 8-2-ig. Tel. 827386, gyeret Ruma.

GYAKORLOTT aladótól keres néi kátrpitoshoz Ofnát, Bazilán, Tel-Aviv, Allenby 68.

TITKÁRNÖI keresünk felnapra, orosz, ivrit és kevés német tudással. Tel. 03-829217.

IDŐS hölgy alpolására és ház vézetésére asszonyt keresünk heti négy napra, 4 órára, 03-758096.

ALKALMILAG eladó berendezés, elektronikus titkárkö és stereo, Haifa, tel. 04-662010.

IDŐS asszony gondozására oroszul és jiddisül beszélő nőt keresünk 8-2-ig. Búr-Jám, ipari körzet, rch Házorim 24/8 este.

IPARI gépezet keresünk könnyű gépekhez, aki ért varrógéphez és villanyhoz. 03-657816 és este 03-264798.

HERERUL beszélő varrógép műszerezet keresünk a délutáni órákra, Cholon, szd. Dov Hoz 60.

NYUGDIAST keresünk kis autóról, kútdonoket, tel. 841530, Jigalt keresni.

FELELŐSSÉGTELJES asszonyt keresünk házi munkára vallásos családban, tel. 708670, d. e. 10-2 között.

TELEKSTÁNT keresünk, aki perfek angol, 3 órai munkára. Ikomin, T. A. Petec 7.

NETMETUL, lengyelül, vagy jiddisül beszélő orozert keresünk havi fizetéssel. Tel. 284564, vasárnapot!

ÜZLET

KIADÓ hárszínű Tel-Avivban 400 négyzetméteres rakár galériával, az egész terület felhívottal, négy irodahelyiséggel, kátrhálóval egy része is. Tel. 03-835911.

EGESZSÉGI okokból átadó Tel-Aviv melletti mérszárkai vendékház, megélhetés két családnak, tel. 035-53622.

KULCSPEZERT átadó mérszárk és felvágottár üzlet, széles vendékház Tel-Aviv központjában. Megélhetés 3-4 családnak. Tel. 456711, reggel 7-10-ig és 440210 este 6-8-ig.

ELADÓ komplett felszerelés új állapotban, ami beüzemelt, csomogelvezető és minimarketekhez szükséges, - 03-659137.

ÁTADÓ a Budapest étterem teljes berendezését és iparagendéjét, Tel-Aviv, rch. Házárkon 9. Házárkon 36 sarak, naponta d. e. 9-11 között.

★ HAIFA ★

HIRDETÉSEK szakszert megfogalmazása az összes újságokba, kiadóhivatali árkban. "Sachar" hirdetőiroda, Shapira 13, Haifa, 04-669229, aladai hirdetések este 04-88147.

FIGYELEM! Lakások, üzletek, irodák, hárszínűek, fúszorúletek, hárszínű kátrpézert, órákban és hárszínű. Telefon 668613, Benis Szrniovi, Haifa, Hechalotz 7.

HAIFAI kátrpitos vállal mindenfajta kátrpitos munkát, régnt újra csere! Tel. 04-233674.

POGRTEZISOK expressz javítás felújítás anshacher. - Nyugdíjasoknak jelentős kedvezmény. Haifa, Akiba-u. 27/a, 04-664841.

VEZUNK használt butort, frizidert, felozlatást, régiségeket. 04-662066, - 04-35009, - 04-532861, Haifa.

ÁTADÓ hétésgésg miatt megalapozott pelyhlyaplan- és ágynemű műhely. Haifa, tel. 04-537134.

VEZUNK butort, frizidert, felszámolást és régiségeket. Haifa, 04-510107, 04-660467, 04-228124, 04-229397.

VEZUNK használt butort, frizidert, háztartási felozlatást, régiségeket. - Haifa, tel. 04-643671.

HAJARKONON 2 butorozva, étkezősarok, teraszok, telefon, kert, külön hely, 190 - dollár 5 évre. 04-251553.

ERMEK és hólvegok haifai kátrpitosok komolyaknak. Magas áron vásrolunk nagy külföldi hólveg-gyűjteményeket, érmeket, pénzérméket és bankjegyeket. Haifa, rch. Hechalotz 22, telefon otthon: 04-538355.

A CHECK-POSTON lévő fémúzem kérésre vendékházakat és marokkat. Jó feltételek, telefon a munkában: 04-662867 és este: 04-82927, Haifa.

HAIFAI Házárkon lévő fogorvosi rendelő orvost/ot keres társnak, befektetés nélkül, tel. 04-665221.

ELŐRENDD férfi kalapokhoz kalapozót (díszítőnöt) keresünk, Weizmann, Haifa, rch. Herzl 45.

IDŐS, kulturált, önálló hölgy lakást keres elítással Haifa, 04-718282, - 04-846795.

GYAKORLOTT tisztviselőt/ot keresünk cipőhöz 6 fizetéssel, Ora, Haifa, tel. 03-231914.

PERZSÁZONYEKEK - gyári szonozók nagy választékban - eladás - vétel - csere - szakszert javítás - Berkovics, Haifa, Szidon 5 (Hánevím 14), Tel. 04-666779, Akko-Naharia taxilátogatás mellett.

VEZEK mindenfajta tollat megvásárolásához jövök Stern, Haifa, Jaffa u. 131, Tel. 04-521958.

FELELOS, nyugdíjas gyógyszerészt keres felnapra Geula gyógyszerház, - 04-330386, 04-640466.

HITACHDUT OLÉJ HUNGÁRIA

A HOH Idősbek Klubja Fevszer 2. 1981 január 18-án, vasárnap d. u. fél 5 órakor.

ROSENZWEIG EVA ES IMRE
Az ókori Egiptom és Jucoszlávia szonozsággal, cimán tart eladást film vetítés kíséretében.
Mindenkét szeretettel várunk.
Házilászonok: Herzog Lili, Leborvics Regina, Samuél Florska, Stréger Szára.

NATANJA
A ERE OTON Templomszervezetelele január 21-án d. u. 5 órakor tartja meg az évüi közgyűlést a templom helyiségeiben.
Ezúttal hívjuk meg tagjainkat és érdeklődőket - teher asztal mellett.

ARANYKOR KLUB

Temetetlen közöltük kedves hárszínűkkel, hogy klubunk, minden vasárnap, kedd este fél 7 - fél 7-ig, jittott termekben, klubnapot tart. Szerény vendéglátás. Kóromi Kátrpitosok.
Február végén 3 napos Házilát - Shásem - Ein Gedi kirándulás. Szívesen segítünk ideig testvéreink problémáit megoldásban. Konvntár vasárnap fél 3 - fél 5-ig. Kedvezményes, féláru operatívelek Szabi Lillyvel.

Aranykor Klub Kátrpitos u. 46, mecses házban (A Nachat Benjámin u. 32-vel befutóval). Levélcim: POB 11573, T. A. 04-656784 (kiszárolag vas. kedd, csüt. - fél 3 - fél 5-ig).
Látogasson el hozzánk!

FONTOS ÉRTESESITÉS

A Makabea v. budapesti egyetem, hallgatók Clomista Kora által megkezdett kátrpitosok-ot szervezését, a tel-avivi Hitachdut Oléj Hungaria is megvárta vállalta. Ezen akció a ERE Házilátotól kezdődött. Megállapodás szerint információt ad arról, hogy milyen mértékben járult hozzá a magyarorszádi alijja az ország felépítéséhez. (Alkotómunka, publikisztika, művészet, irodalom, kiemelkedő szociális tevékenység stb.) A ERE Házilátotól előállta a már benyújtott kátrpitosok megörzését, amivel módot szolgált arra, hogy a társadalmi rétegződés kutatói hti információkat kapjanak a magyarorszádi alijja kiemelkedő tevékenységéről.

A kátrpitosok magukban foglalták az információkat mindarról, amit a ma még élő, valamint a már elhunytak az országban, mint kiváló alkotómunkások tették ki.

Az Újlapok beszerzésétök a Hitachdut Oléj Hungaria titkársgánál: Tel-Aviv, Házárkon 61. - pántek kivételével, minden délelőtt 9-12-ig. Postacím: HOH, POB 26933, Tel-Aviv.

Felkérjük az érdeklőket, akik hajlandók közreműködni annak az akciónak a lebonyolításában, - hogy közölték címüket a titki címen.

OKTATÁS

ANGOL beszéd tanulása Audio-Lingual módszerrel kis csoportoknak, nyugásoknak is, tel. 233621.

EXKLUZIV NŐI, FÉRFI BÖRRUHA ÜZEM
Tel-Aviv legpatinásabb cége
OR-TOP (J. WIESEN)
GYÁRI ÁRAK
TEL-AVIV, RECHOV GOULA 44
(Allenby 52 sarak). Tel. 03-657792
NYITVA MINDEN NAP
(2-4-ig ebédszínet)

Felejthetetlen drága feleségem, anyám, nagyanyánk, anyósom

Deutsch Mara
szül. SCHLAGER 578
Subotica - Jeruzsálem

elhunytának slosimján

AZKARÁT ES SÍRKÓVAVAAST

tartunk 1981 január 18-án, vasárnap d.u. 3 órakor a givat-sauli temetőben.

Találkozás fél 3-kor a Dávidkánál, ahonnan autóbussz indul a temetőbe.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejthetetlen drága feleségem

BOROS (SCHWARTZ) GIZELLA
Ersekujvár - Natanja
ELŐSŐEVES AZKARAJÁT

1981. január 18-án, vasárnap déli 1 órakor tartjuk.
Találkozás a temető bejáratánál.

A CSALÁD

HÁZASSÁG

RIKA SCHERF nemzetközi hárszínűkövető iroda a Karmelon, Haifa, Házilát 12. ajánl sikeres házasságokat minden korban. Szülők! Hárszínűkövető gyermekeknek tudtuk nélkül. 04-330533.

ONALLO 51 éves asszony komoly intel ligens férjért keres. Válaszok ivritül, vagy magyarul. POB. 29935, Tel-Aviv - 61028.

69 ÉVES nyugdíjas házilászonny, jó tulajdonságokkal hozzáillő férjért keres. 03-879207, Szilyia.

DALIA az egyetlen, komoly és megbízható házasságkövető iroda, kitűnő partikákkal bel- és külföldön, minden körzetszében. Ha morális, gazdasági és minden más tekintetben megfelelő pártit keres, forduljon hozzánk koteleztséggel nélkül.

סופר צ'רטר
super charter
מכת טיול הגוביל

HETI CHARTER-REPULÉSEK ODA-VISSZA
KEDVEZMÉNYES ÁRAKON

PÁRIZSBA
\$349.-
INDULÁS: MINDEN VASÁRNAP

AMSTERDÁMBA
\$289.-
INDULÁS: MINDEN KEDDEN

Részletek: Tijulú Házilát, Tel-Aviv, rechov Házárkon 142, tel. 220819, 221372. - Jeruzsálem, rch. Ben-Szirá 3, tel. 242720. - Haifa: Hámoginim 43, tel. 522958 - Tibériás, Házárden 10, tel. 20330, 20550 - valamint az órákban utazás.

LAKÁS

1 SZOBÁS, II em. lakás, 90 négyzet méter, vallásos negyedben. Tel. 03-26114 szombat kivételével.

VENNEK kis, kertes ház Tel-Avivban, vagy környékén, nem több mint 15 km. távolságra. Azonnal ajánlatok: Galleie Erek, 20 Rue Moncau, Lyon, - France 69093.

KIADÓ 4 szobás, telefonnal, 4 lakásos hárszínű, 230 - dollár, Cholon központjában 555191 - 593994.

ELADÓ rendezett, II em. 3 és fél szobás, Níchlát Jehuda R. Rison-Leonid Házilát u. 3/6, Gevra, 210.000 - sekel. Tel. 420448 munkában.

EN-BRAKAN 100 négyzetméteres egytársú lakás, 95.000 dollár, telefon 03-384715 787485, szombat kivételével.

KIRJÁT SÁRTBAN háromszobás, 67-68 négyzet méter, 95.000 dollár, telefon 03-384715 787485, szombat kivételével.

ELCSEBELNEM háromszobás, II emeleti Rechovoon lévő Ámidár lakásom, már használt Cholon, Kirjút Sáréban, vagy környékén. Tel-Aviv, tel. 03-806659, d. n. 5 óra után.

ELCSEBELNEM háromszobás choloni Árbá Árcotban lévő Ámidár lakásomat vérszónháza Kirjút Sáréban, tel. 806603.

RÁMOT CAHALAN rch Weisburg 9 eladó három és fél - négy és fél szobás lakások kétémeletes hárszínű, II emeleten és tetőn. Tepper-Federmann, tel. 03-753282, d. n. 4-7-ig.

IDŐSEBB, jólpolt osztrák férfi keres komolyabb időre 1-2 napsütéses, butorozott szobát a Hilton szálló környékén 7 emeletig telefonnal. T. A. POB 2111 - George.

KIADÓ butorozott szoba kedves felvágottal, Natanja, Jechezel-u. 15/6, Rámkur Dora, 063-40891.

ELCSEBELNEM egy szobás komfortos Tel-Avivi lakásomat másfél szobás kútrpézerttel, tel. 03-621355.

RÁMAY-GANT, Háros - Jehuda Házilát sarkán lévő kátrház kiadó, mindent megtelev, tel. 03-458516, d. u. 1-4 között.

POSTAI ELŐFIZETŐINK
FIGYELMÉBE!
1981 január 1-től
1 havi előfizetés az UJ KELET-re
69.30 sekel
értékötblettadóval

Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget az új évről fizessék be, a hónap elején!
A kiadóhivatal

תבוכה אל-על

החלטת ראש הדיקטוריון של הברית אל-על לפטר את חברי ועד עובדי ההגנה זקנה גרמה תסיסה ללא תקדים לא רק בקרב עובדי אילעל ובלבד, אלא בין כל ועדי העובדים החשובים בארץ. ראשי ועדי עובדים אלה התביעו מאבדות (מב) שביטול המנהל הכללי של אילעל שיביטל את הפטרות ומאיימים במשימה ליתורק כללי של המשק הלאומי, אם הוא לא יעשה כך.

אין ספק בלבנו, שגם עובדי החינוך אשמים בכך. שאחרי 13 חודשים שטרם שבט החינוך את מרכזי כו"ארי כראש הדיקטוריון, הם היו הראשונים שהביעו רצון שביטה פראית בנינו של מה בכך. אך גם ראש הדיקטוריון אשם בכך, שכל ועדי עובדים של המוביל הלאומי התאחדו למען הגנת הבריתם לעבודה השביתת את סיסת אילעל.

קשה להשיג פשרה, אם המנהל החברתי מתעקש ומסרב לקבל את הצעותיה של ההסתדרות. אנו מלאים דאגה לקראת ה"באות": האם מצפה לנו שביטה כללית של כל המפעלים הגדולים, כולל הברית והשומר? אולי יש משהו...

BONYODALMAK AZ EL-AL-NÁL

Az El Al igazgatótanácsa elnökének az a határozata, hogy felmondott a karbantartási munkások üzemi bizottsága tagjainak, precedens nélküli feszültséget okozott, nemcsak az El Al dolgozó körében, hanem az ország legfontosabb vállalatai mellett működő üzemi bizottságok tagjai körében is. Ezeknek az üzemi bizottságoknak a vezetői azt követelik Avrahám (Buma) Sávitól, az El Al vezérigazgatójától, hogy vonja vissza a felmondásokat és azzal fenyegetőnek, hogy elnémitják az egész nemzetgazdaságot, ha ezt nem teszi meg.

Nem kétséges a szemünkben, hogy a karbantartási dolgozók is bűnösök abban, hogy 13 hónap után, amióta Sávit átvette a vállalat igazgatását Mordecháj Ben Aritól, ők voltak az elsők, akik vadsztrájkot hirdettek egy jelentéktelen kérdésben. De az igazgatótanács elnöke is bűnös abban, hogy elhamarkodott lépéssel kiprovokálta a vállalat összes üzemi tanácsainak egyesítését kollégáik jogainak megvédésére, és ennek következtében most sztrájk van az El Al-ban.

Nehéz elérni kompromisszumot, ha a vállalat igazgatósága nem hajlandó elfogadni a Hiszta drut javaslatát. Tele vagyunk aggodalommal az esetleges következmények miatt: talán csak nem következnek be sztrájk az összes nagyvállalatoknál, beleértve a Villanytársaságot is? Örizzen meg ettől bennünket az Isten.

SZOMBATI NAPTAR

1981. január 16, péntek 5741. svát 11.

Gyertyagyújtás:

Jeruzsálem	4.21
Tel-Aviv	4.39
Haifa	4.28

1981. január 17, szombat 5741. svát 12.

SÁBÁT SIRÁ

A szombaf kimenetele:

Jeruzsálem	5.37
Tel-Aviv	5.34
Haifa	5.35

A HETI SZIDRA:

BÖSALÁCH

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPILAP 67770 Tel-Aviv, Hárakevet 52

Főszerkesztő:

S. HIMMELFARB

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. — Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Carter bucsubeszéde az amerikai nép három feladatáról

FIGYELMEZTET AZ ATOMKORSZAK VESZÉLYEIRE, AZ EMBERI JOGOK TISZTELETBEN TARTÁSÁRA ÉS A KÖRNYEZETVÉDELLEM FONTOSSÁGÁRA

Jimmy Carter amerikai elnök, az összes amerikai televízió-állomások által közvetített bucsubeszédeben, amely mindössze 15 percig tartott, elmondta, hogy az amerikai népre három nagy feladat vár: alkalmazkodnia kell ahhoz a megdönthetetlen tényezhez, hogy az atomkorszakban élünk, küzdenie kell az emberi jogokért, és fokozni kell tevékenységét a környezetvédelem érdekében. Carter nem is említette az Iránban fogvatartott amerikai diplomaták problémáját.

ABU RÁBIJÁ MEGGYILKOLÁSA UGYEBEN

Kihallgatják Dzsáber Muádi druz képviselőt

A rendőrség a gyilkosság rejtélyének megoldása előtt áll

Kormánykörökből származó értesülések szerint a rendőrség már kezében tartja a Chámmád Abu Rábijá beduin képviselő meggyilkolása rejtélyének szálait. Ennek a jegyében a közeli napokban kihallgatják Dzsáber Muádi druz politikust, aki automatikusan örököli a meggyilkolt képviselő mandátumát, minthogy ő szerepel az Egyesült Arab Emírák második helyén. Mint ismeretes, a két személyiség között feszült volt a kapcsolat, mert Abu Rábijá megtagadta, hogy eredeti megállapodásuk értelmében két év elteltével átadja helyét a Kneszetben a druz politikusknak.

Muádi kihallgatásán a jelek szerint részt vesz Gávriel Bach államfőügyész is, aki összeegyezteti a lépéseit ezen a téren Kárti rendőrtábornokkal, a rendőrség nyomozó osztályának parancsnokával.

Mint megírtuk, Muádi sejk közölte, hogy nem hajlandó lemondani a mandátumáról az utána következő beduin képviselőjelölt, Chászán el Dzsádi javára.

„Határozottan kijelentem, hogy semmi közöm Abu Rábijá meggyilkolásához. Természetes, hogy az emberek ezzel vádolnak engem most, minthogy hosszú vízszály állt fenn közöttünk. A rendőrségnek tudnia kell, hogy Abu Rábijának viszáljai voltak más beduin törzsekkel és a terroristák is jelentették, hogy ők követik el a gyilkosságot” — jelentette el Muádi sejk az újságíróknak.

„Azért ölsek meg egy embert, hogy bekerüljek a Kneszetbe?”

Abu Rábijá megesküdtött a Kóránra, amikor megkötöttük az egyezményünket, de semmit sem tartott be. Azt mondtam neki: „Allah bosszút áll majd rajtad és gyermekeiden — de ez nem volt fenyegetés. Csak figyelmeztettem arra, hogy az Isten nevére esküdtött és ezért nem is csináltunk szulchát. Ráánán Kohén (a Munkapárt arab osztályának vezetője) tanusíthatja ezt”.

nappal ezelőtt 60 ezer seketl fi

Hir szerint Abu Rábijá két hó

WIZO * NATANJA

Január 19-én, hétfőn este 8 órákor

TEAEST KERETÉBEN

JENNIE KESSLER

nagyszerű külföldi úttjáról visszatérve, ivrit és jiddis dalokat énekel.

Háziasszonyok:

Balázs Margit, Biederman Cuni, Blum Ibi, Duchovsky Blanka, Fábán Lili, Kertész Lili, Klein Klára, Krausz Rózsa, Krómer Évi, Taitacák Aranka

Költséghozzájárulás 10 seketl

gan megválasztott elnökre hagyta. „Négy éves elnöki működésem alatt meggyőződtem arról, hogy az amerikai nép morális szilárdsága milyen imponálóan nagy, hogy az ország népe reagál az elveikre és ideáljaira, politikai rendszerünk megőrzéséhez és hogy ennek a népnek a génusza törhetetlen.”

Carter nem követelte világosan a SALT II egyezmény megkötését az atomfegyverkezés csökkentése érdekében, mert ebben a kérdésben eltér a véleménye a megválasztott elnöktől. Carter ezt mondta: „Kötelességünk, hogy erősek maradjunk és azok is leszünk. Az erre irányuló határozatok mellett azonban az Egyesült Államok köteles, mint más országok is, világosan látni az emberiségre leselkedő veszélyeket, amelyek az atomfegyver tartalmak halmozásából származhatnak.”

A környezetvédelem problémájáról szólva Carter kijelentette, hogy „komolyan veszélyeztetjük egészségünket, a levegőt, amelyet szívunk, a vizet, amelyet innunk”. Arra figyelmeztetett, hogy ha Amerika népe már nem tesz most sürgős lépéseket, az emberiség már 2000-ben képtelen lesz élni a földön.

Carter erőiesen védte azt a felfogását, hogy az Egyesült Államoknak sikra kell szállni az emberi jogok védelméért, mindenütt, belföldön és külföldön egyaránt. Ez a probléma nem tűr megkülönböztetést, az ember színe, nemzetisége vagy nyelve szempontjából. Az ember örököse a szabadságra, méltóságának megőrzésére és megköveteli a türelmet és az igazságosság erejét.

A rendőrség felvilágosítások adása céljából felkérte Uri Stendel ügyvédet, Abu Rábijá jogtanácsosát, hogy tegyen tanuvallomást az ügyben. Ebből Stendel azt a meggyőződést merítette, hogy a rendőrség erőiesen folytatja a vizsgálatot és felkérte a képviselő családját, hogy tartózkodjék erőszakosságoktól, legálábbis addig, amíg a rendőrségi vizsgálat folyik.

A Chéruthoz tartozó druz képviselő, Amál Násszer Addin kijelentette, hogy továbbra is jeruzsálemi szállodájában fog lakni és nincs semmi oka arra, hogy féltse az életét. Mindamellatt attól tart, hogy merénylet feszültséget okoz az izraeli kisebbségek körében.

Carter nem követelte világosan a SALT II egyezmény megkötését az atomfegyverkezés csökkentése érdekében, mert ebben a kérdésben eltér a véleménye a megválasztott elnöktől. Carter ezt mondta: „Kötelességünk, hogy erősek maradjunk és azok is leszünk. Az erre irányuló határozatok mellett azonban az Egyesült Államok köteles, mint más országok is, világosan látni az emberiségre leselkedő veszélyeket, amelyek az atomfegyver tartalmak halmozásából származhatnak.”

A környezetvédelem problémájáról szólva Carter kijelentette, hogy „komolyan veszélyeztetjük egészségünket, a levegőt, amelyet szívunk, a vizet, amelyet innunk”. Arra figyelmeztetett, hogy ha Amerika népe már nem tesz most sürgős lépéseket, az emberiség már 2000-ben képtelen lesz élni a földön.

Carter erőiesen védte azt a felfogását, hogy az Egyesült Államoknak sikra kell szállni az emberi jogok védelméért, mindenütt, belföldön és külföldön egyaránt. Ez a probléma nem tűr megkülönböztetést, az ember színe, nemzetisége vagy nyelve szempontjából. Az ember örököse a szabadságra, méltóságának megőrzésére és megköveteli a türelmet és az igazságosság erejét.

ZSIDÓ HIRLAPIRÓK KONGRESSZUSA

A zsidó hírlapírók világszövetségének mintegy 40 tagja jön hazánkba 13 országból, hogy részt vegyen a világszövetség kongresszusán, amely ma január 16-án, pénteken nyílik meg a tel-avivi Bét Szokolovban, az izraeli újságírók székházában.

A találkozon részt vesz Jicchák Sámír külügyminiszter, valamint Edgar Bronfman, a Zsidó Világkongresszus elnöke.

AZ UNO MEGCÁFOLJA ÖNMAGAT:

Izraeli katonák nem robbantották fel a terroristák holttesteit

Az UNO központ magasrangú tisztviselői visszavonták azt a vádjukat, hogy az izraeli katonák felrobbantották öt terrorista holttestét, akiket december 25-én egy összeütközés során megölték — közölte a hét végén a Washington Post. A lapnak az UNO mellett működő munkatársa előtt az UNO tisztviselői beismerték, hogy az izraeli cáfolatok egyeznek az UNO katonai megfigyelőinek jelentéseivel. Mind-

amell az UNO nem szándékosz nyilvánosan megcáfolni önmagát, mert nem akarja megsegyeníteni a holland katonákat, akik az UNO csapatokban szolgálnak és a holttestek felrobbantásáról szóló hírt terjesztették.

Erőfeszítések történnek, hogy politikai uton rendezik a viszályt, olyan formában, hogy az ne érintse az UNO szavahihetőségét, de megőrizze Izrael presztizsét is.

Három új mini-település a Gálilban

A Cionista Világszövetség telepítési osztálya az Alsó Gálilban megkezdte három új mini-település építését. A munkálatok azért sűrűsöttek, mert a környéken zárt beborozó beduinok nagyarányú törvénytelen építkezésbe kezdtek, az a céllal, hogy kész tények elé állítsák az illetékeseket. A telepítési ügyekkel foglalkozó miniszterterközi bizottság a közelmúltban hagyta jóvá a „Jitách-El Gi-

mel”, az „Ivín Alef” és a „Szolím Bét” nevű mini-települések építését és az új településekhez vezető utak építését.

Mint már közöltük, az évtizedes előrehaladott szakaszában áll két mini-település a nyugati Gálilban, és három hasonló kibuc a Náchál Iron (Vádi Ará) környékén. A három új gálili település felépülése után a mini-települések száma 35 lesz.

29.500 seketl hamis bankóban

A kilenc éves lányka Jaffán az óvodába vitte kézenfogva öt éves öccsét, amikor az óvoda bejáratánál lévő bokrok tövében bankjegyeket találtak. Amikor átadták a rendőrségnek a talált bankókat, kiderült, hogy a csomagban lévő 29.500 seketl-összeg hamis 50 seketles bankjegyekből áll. A rendőrség nem tartja kizártnak, hogy az 50 seketles hamis bankókról megjelent híryomán, a hamisító vagy a bűntársai igyekeztek megszabadulni a terhelő bizonyítékoktól, ezért valószínűleg eldöbtek a hamis bankókat tartalmazó csomagot. Az sincs kizárva, hogy csak eldöbtek a hamis pénzt, számítva arra, hogy későbbi időpontban igyekeznek majd a hamis bankókat értékesíteni.

átadta tanítónőjének, aki kihívta a rendőrséget. Nyomban megállapították, hogy hamis pénzről van szó, mert a bankjegyek sorszámai minden bankon azonosak voltak.

HESS BÖRTÖNBEN MARAD

Rudolf Hess (86), aki nemzetközi háborús bűnösnek a spanyolai börtön egyetlen elítélte, az ügyvédje útján a Karlsruheban működő alkotmányjogi bírósághoz fordult és azt kérte, utasítsa a német szövetségi kormányt, járjon el a másik három szövetséges nagyhatalom kormányainál, járuljanak hozzá a szabadlábra helyezéséhez.

A bíróság saját illetéktelenségére hivatkozva elutasította Hess kérését.

Felejthetetlen drága férjem, nagybátyánk

Koltai Gyula 71

Budapest — Rámát-Joszéf

ELSŐÉVES ÁZKÁRAJÁT

1981 január 20-án יום ראשון kedden délután 3.30 órákor tartjuk a cur-sálomi temetőben. Találkozás a temető bejáratánál.

A gyászoló család nevében, felesége: **BORISKA**

Joszéf Samson 71

elhunyának ötödik évfordulóján

ÁZKÁRÁT

tartunk hétfőn יום ראשון 1981 január 19-én délután 15.30 órákor a chederai régi temetőben.

A CSALÁD

Drága édesanyánk, nagyanyák, dédanyánk

MÁRMOR MIRJAM (Mariska)

Déva — Marosvásárhely — Cfat

hosszu betegség után, 92 éves korában elhunyt és e hó 12-én csendben eltemették.

A CSALÁD

Szeretett drágánk

LANDLER ILONKA szül. Schlesinger 71

Budapest — Rámát-Efál

elhunyának slosmiján **ÁZKÁRÁT ÉS SIRKÓAVATÁST** tartunk 1981 január 22-én, csütörtökön déli 1.30 órákor. Találkozás a choloni temető új bejáratánál.

A CSALÁD

חלון פניה תנ-אני' חאווה...

PLAZA HOTEL TEL-AVIV VEDEGÜL LATJA...

A „BÉCSI KÁVÉHÁZAT”

a tel-avivi Plaza szálló előcsarnokában

Nosztalgia ébresztő zene

PAUL KOSLA a zongora mellett,

SOLO BLUMENFELD hegedül

Tejszínhabos kávé és válogatott tészták, sütemények és torták. * Különlegesen kellemes légkör. * Újságok és hetilapok állnak rendelkezésére. * Szívesen látjuk vendégeink sorában. * Minden szerdán délután 5-7 között.

Plaza Hotel, Tel Aviv, Hájárkon 155, tel. 299555.

HOTEL REUVÉN, NATANJA

Örömmel értesíti kedves közönségét, hogy átköltözött, Natanja, rech. Ussiskin 25 alá, tel. 053-23107, 053-92512.

KÖSER

Teljes ellátás, változatos étrend, elsőrangú személyzet és kellemes légkör biztosítja az üdülőknek a felejthetetlen élményt. Légkötéses szobák, faltól-falig szőnyegek, szabad bár, hatalmas kert és uszmedence a szálló területén. S mindez mindössze 5 percre a tengerparttól. Hadirokkantakat és a pénzügyminisztérium beutaltjait elfogadjuk. Csábító szezonvégi árak. Kérjük, előre biztossítsa helyét.

REUVÉN